

करको दर हेरफेर प्रकरण

प्रश्न उठाउने नै फरक मत राखेर पन्छिए !

करको दर हेरफेर गर्न अनधिकृत व्यक्ति प्रवेश गरे/गराएको भनी उठेको प्रश्नबारे अध्यक्षन जर्म जाठित संसदीय छानविन समितिले प्रतिवेदन दिइएको छ । प्रतिवेदन दिइ सँगै छानविन समिति मंजुर भयो । तर, छानविन समितिमा रहने प्रश्न उठाउने पक्ष नै फरक मत राखेर पन्छिएको टिप्पणी निरन्तर चलिरहेको छ ।

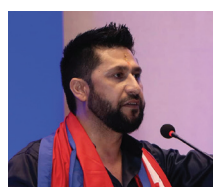
११ जनाको समिति बनाउने, ७ जना आफ्नो राख्ने, हुन्छ हुन्न भनेर रिपोर्ट ल्याउने ? यो तथ्यमा आधारित रिपोर्ट होइन, त्यसलाई मान्न सक्ने कुरा हुन्न, नेपाली जनताले अस्वीकार गर्नुपर्ने ।

केपी शर्मा ओली
अध्यक्ष, नेकपा एमाले

देशमा सत्ता पक्ष र प्रतिपक्ष छन् भनिन्छ तर मैले प्रतिपक्ष देखिन सकेको कहीं छ ? अर्थ मन्त्रालयको सीसीटीभी फुटेजसँग धन अधिकारी साठफेर गर्ने प्रतिपक्ष हुन्छ ?

रवि लामिछाने
सभापति, राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी

दिवाकर अधिकारी / मध्यम
काठमाडौं, १४ साउन ।

शनिवार धनगढी पुगेर राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछानेले प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेकपा एमालेमाथि एउटा गम्भीर आरोप लगाए । करको दर हेरफेर गर्न अनधिकृत व्यक्ति प्रवेश गरे/गराएको भनी उठेको प्रश्न उठाएको एमाले फरक मत राखेर पन्छिएको उनको टिप्पणी छ । फरक मत राखेर पन्छिए एमालेले अर्थ तथा योजना विभागको सदस्य रहेका एम अधिकारीवारे बहुता सोधीखोजी नहोस भन्ने चाहेको देखिने लामिछानेको आशय छ । 'देशमा सत्ता पक्ष र प्रतिपक्ष छन् भनिन्छ तर मैले प्रतिपक्ष देखिन सकेको कहीं छ ? अर्थ मन्त्रालयको सीसीटीभी फुटेजसँग एम अधिकारी साठफेर गर्ने प्रतिपक्ष हुन्छ ?', लामिछानेले प्रश्न छ ।

एमालेले पनि करको दर हेरफेर प्रकरणमा फरक मत राखेर पन्छिएको अस्वीकार - *बाँकी पृष्ठ ९ मा*

एसपीपीको च्याप्टर क्लोज

एसपीपीको च्याप्टर क्लोज भएपनि भविष्यमा यस्तै विषय फेरि नआउला भन्न सकिन्छ । यसका लागि नेपालले वैदेशिक साहायता स्वीकार गर्ने/नगर्ने भनी न्युनतम शर्तहरू तय गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

शिवप्रकाश शर्मा
महामन्त्री, नेपाली कांग्रेस

एसपीपीको च्याप्टर क्लोज भए पनि भविष्यमा यस्तो द्वन्द्वमा नेपाल कहिल्यै नपर्ने आग्रहमूलक र परिपक्व दृष्टि निर्माण एवं परिपालनामा सबै गम्भीर बन्न आवश्यक छ ।

विष्णु दाहाल
विश्लेषक

एसपीपी हुँदा विषय थियो । भविष्यमा यस्तै विषय फेरि नआउला भन्न सकिन्छ । धेरै आउन सक्छन् । यसलाई रोक्न नेपालले वैदेशिक साहायता स्वीकार गर्ने/नगर्ने भनी न्युनतम शर्तहरू तय गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

मुकुन्द लामिछाने / मध्यम
काठमाडौं, १४ साउन ।

नेपाल सरकारले अमेरिकी स्टेट पार्टनेर सिप प्रोग्राम (एसपीपी) मा सहभागी नहुने पत्र अमेरिकालाई पठाएसँगै यो विषयको च्याप्टर क्लोज भएको छ । परराष्ट्रमन्त्री नारायण खड्काका अनुसार नेपाल सरकारले अमेरिकालाई पत्र पठाएर एसपीपीलाई अर्थ नबढाउने लिखित जानकारी दिएको हो । मन्त्रपरिषदको ६ असार २०७९ को बैठकले एसपीपी अर्थ नबढाउने निर्णय गरेको थियो । सोही निर्णयका आधारमा परराष्ट्र मन्त्रालयले ९ साउनमा अमेरिकालाई लिखित जानकारी गराएको हो । काठमाडौंस्थित अमेरिकी दूतावासले

नेपालले पठाएको पत्र प्राप्त भएको जनाइसकेको छ । 'एसपीपीको सम्बन्धमा नेपाल सरकारबाट आधिकारिक लिखित सन्देश प्राप्त गरेका' उल्लेख गर्दै दूतावासले 'एसपीपीमा नेपाल सरकारको निर्णयलाई बुझ्छौं र पूर्णरूपमा स्वीकार गर्छौं' भनेको छ । यो संघी नेपालमा एसपीपीको च्याप्टर क्लोज भएको हो । तर, एसपीपीको च्याप्टर क्लोज भए पनि भविष्यमा यस्तै विषय फेरि नआउला भन्न सकिन्छ । यसका लागि नेपालले वैदेशिक साहायता स्वीकार गर्ने/नगर्ने भनी न्युनतम शर्तहरू तय गर्नुपर्ने बताउँछन् राजनीति विश्लेषक विष्णु दाहाल । 'एसपीपी एउटा विषय थियो । भविष्यमा यस्तै विषय फेरि नआउला भन्न सकिन्छ ।

धेरै आउन सक्छन् । यसलाई रोक्न नेपालले वैदेशिक साहायता स्वीकार गर्ने/नगर्ने भनी न्युनतम शर्तहरू तय गर्नुपर्ने देखिन्छ' दाहालले मध्याह्नसित भने । विश्लेषक दाहालले भने जस्तै राजनीतिक वृत्तमा पनि एसपीपी जस्तै विषय फेरि बसहमा नआउला भनी ठोकुवा गर्न नसकिने बहस छ । यही बसहमा जोडिएर नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री शिवप्रकाश शर्माले सबै मिलेर आग्रहमूलक र परिपक्व दृष्टि निर्माण एवं परिपालना आवश्यक रहेको बताएका छन् । उनी भन्छन्, एसपीपीको च्याप्टर क्लोज भए पनि भविष्यमा यस्तो द्वन्द्वमा नेपाल कहिल्यै नपर्ने आग्रहमूलक र परिपक्व दृष्टि निर्माण एवं परिपालनामा सबै गम्भीर बन्न आवश्यक छ ।

संसदीय समितिका निर्देशन

४० प्रतिशत मात्रै कार्यान्वयन

संसदीय व्यवस्थामा संसदीय विषयगत समितिका निर्देशनलाई बाध्यकारी मानिन्छ । तर, निर्देशन नमानेकै कारण कहीं कतै उजुरवाजुर गर्ने, मुद्दा चल्ने वा कार्यान्वयन नजारेका कारणले नै सजायको भागीदार हुनुपर्ने छैन । यही सुविधा प्रयोग गारेर नेपालमा संसदीय विषयगत समितिका निर्देशनलाई अटेर गर्ने प्रवृत्ति मौलाएको पाइएको छ ।

शिवराज परियार / मध्यम
काठमाडौं, १४ साउन ।

संघीय संसद र प्रदेश संसदको चालु कार्यकालमा संघीय संसद अन्तर्गतका विषयगत समितिमा ४० प्रतिशत निर्देशन मात्रै कार्यान्वयनमा भएको पाइएको छ । संसदीय समितिका सचिवहरूबीच भएको छलफलमा यस्तो तथ्याङ्क प्रस्तुत भएको हो । संसदीय व्यवस्थामा संसदीय विषयगत समितिका निर्देशनलाई बाध्यकारी मानिन्छ । तर, निर्देशन नमानेकै कारण कहीं कतै उजुरवाजुर गर्ने, मुद्दा चल्ने वा

कार्यान्वयन नगरेका कारणले नै सजायको भागीदार हुनुपर्ने छैन । यही सुविधा प्रयोग गरेर नेपालमा संसदीय विषयगत समितिका निर्देशनलाई अटेर गर्ने प्रवृत्ति मौलाएको संसदीय समितिका सचिवहरूको गुनासो छ । संघ र प्रदेश सरकारहरूले संसदीय समितिका निर्देशनको उपेक्षा गरेको उनीहरूको साझा निष्कर्ष छ । प्रदेश १ प्रदेशसभाको

अर्थ समितिका सचिव मोहन खड्काका अनुसार विषयगत समितिले बोलाएको बैठकमा मुख्यमन्त्रीहरू नै अनुपस्थित रहन्छन् । समितिमा बोलाउंदा आनाकानी गर्ने प्रवृत्ति मुख्यमन्त्रीहरूमा छ । उसो त संघीय संसद अन्तर्गतको विषयगत समितिले पनि वित्तको साथै ४ वर्षमा समितिलाई आफ्नो बैठकमा पाउन

सकेनन् । नबोलाएर होइन, बोलाएर पनि प्रधानमन्त्री विषयगत समितिमा नगएका हुन् । यस्तै, प्रवृत्ति प्रदेशका मुख्यमन्त्रीहरूमा देखा देखा समितिका सचिवहरूको भनाई रहेको छ ।

अभ्र, समिति ठूलो कि मुख्यमन्त्री ? भन्ने बहस गर्ने, समितिका सचिवलाई कतिपय मुख्यमन्त्रीहरूले थकाउने प्रवृत्ति पनि देखा परेको छ । संसदीय समितिका सचिवहरूका अनुसार समिति र सरकारबीच अन्तरसम्बन्धलाई ब्यवस्थित गर्न सरकार चनाबो हुनुपर्ने देखिन्छ । सांसद र समितिहरू चुनावमुखी हुँदा चालू आर्थिक वर्षको बजेटमा समेत पि-बजेटको छलफल हुन नसकेको उनीहरूको

साउदीमा ३ सय बढी कामदार पठाउने म्यानपावर संचालकहरूलाई नेपाली दूतावासको उर्दी

मध्यम संवाददाता
काठमाडौं, १४ साउन

साउदी अरबस्थित नेपाली दूतावासले उक्त मुलुकमा रोजगारीका लागि पुगेका नेपाली कामदारको समस्या गहिरिएको भन्दै सुधारका लागि वृहत अन्तरक्रिया गर्ने तयारी गरेको छ । हाल करिब ४ लाख नेपाली कामदार कार्यरत रहेको उक्त मुलुकमा साउदी श्रम कानून, रोजगारदाताको असहिष्णु व्यवहार, नेपाली कामदारको अराजक तथा अज्ञानी व्यवहार र केही म्यानपावर कम्पनीको रैजिस्ट्रिमे वार व्यवहारले नेपाली कामदार शोषणमा परेको नेपाली दूतावासले बताएको छ ।

वैदेशिक रोजगार विशेष

आज पीडित व्यसायीहरू विभागमा भेला हुँदै

काठमाडौं/मस- वैदेशिक रोजगार विभागले अन्यायपूर्ण तरिकाले ५० हजार रूपैयाँका दरले जरिवाना गरेको भन्दै असन्तुष्ट म्यानपावर कम्पनीले आइतबार विरोध जनाउने भएका छन् । विभागले साउन ३ र ४ गतेको मितिमा विभिन्न राष्ट्रिय दैनिकमा प्रकाशन गर्ने विभागबाट पूर्व स्वीकृतिको अनुमति लिएर विज्ञापन नगरेको भन्दै १ सय ४८ म्यानपावर कम्पनीलाई वैदेशिक रोजगार ऐनको दफा ४९ अनुसार ५० हजार रूपैयाँका दरले जरिवाना

नेपाली कामदारको सुरक्षा र सुरक्षित भविष्यका बारेमा आगामी भदौ ३ गते रियादमा वृहत अन्तरक्रिया आयोजना गरिने

भन्दै दूतावासले नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको मुख्य नेतृत्व र उक्त मुलुकमा तीन सय बढी कामदार पठाएका म्यानपावर कम्पनीका सञ्चालकलाई अन्तरक्रियामा भाग लिनुका लागि अनिवार्यरूपमा पठाउन पत्र पठाएको छ । - बाँकी पृष्ठ ९ मा

वैदेशिक रोजगार व्यवसायी सदस्यज्यूहरूलाई उपस्थितिको लागि अनुरोध

वैदेशिक रोजगार विभागबाट विज्ञापन प्रकाशनको बिधियारखि इजाजतपत्रवाला व्यवसायी संस्थाहरूलाई एकतर्फी रूपमा जरिवाना गर्ने गरि भएका निर्णय लगाएतका व्यवसायीका समस्याका सन्दर्भमा छलफल गरि निष्कर्ष सहित समस्या सामाधान गर्ने/गराउने प्रयोजनका लागि निम्न मिति, समय र स्थानमा सम्पूर्ण व्यवसायी सदस्यज्यूहरूलाई अनिवार्य उपस्थित भई दिनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

मिति: २०७९ श्रावण १५ गते आइतबार (आजै)

समय: बिहान १०:१५ बजे

स्थान: वैदेशिक रोजगार विभाग, बुद्धनगर

नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघ

बत्तीसपुतली, गौशाला, काठमाडौं, फोन नं. ०१-८८२०२६६/८८२८८९८
 E-mail: info@nafea.org.np/nafea@wlink.com.np/nafea69@gmail.com
 Website: www.nafea.org.np/ Facebook: www.facebook.com/nafeaorg

मलेसियामा रोजगारको अवसर

Construction Labour Exchange CLAB Centre Berhad

कम्पनी : CONSTRUCTION LABOUR EXCHANGE CENTER BERHAD

पूर्व स्वीकृत मिति: २०७९/०८/१४ चालानी नं.: ६०९८३२५४ L.T. No.: 268008 शहर: Malaysia

क्र. सं.	कामदारको पद	माण संख्या	आसित तालब	ओभर टाईम सुविधा	हाप्तामा काम गर्ने दिन	सुलभा कमाई	करारको अवधि
1.	Construction Worker	200 0	1500 ४२,८८५	क.वि. अनुसर	८ घण्टा	६ दिन	९ वर्ष

यसै कम्पनिको लागि Mason, Painter, Steel Fixer, Shuttering Carpenter, Scaffolder हरूको पनि माग भएकोले निःसुल्क परामर्शको लागि संपर्क गर्नुहोला ।

Basic Salary 1500 माथि ओभर टाईम सहित RM 2062 हुनेछ ।
अन्तर्वार्ता मेनापावर कार्यालय काठमाडौंमा शुभ साउन १५ र १६ गते (6 & 7 August 2022) मा हुनेछ ।

विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको	विद्युतमा नो सिक्रेकाको
रुकु रुकले	रुकु रुकले	रुकु रुकले	रुकु रुकले	रुकु रुकले	रुकु रुकले	रुकु रुकले	रुकु रुकले

Empower Human Resources Management Pvt. Ltd

Sinamangal -9, Near by Panchakumari Temple, Kathmandu, Nepal, Tel.: 01-4588265, 01-4599445 | Email: empowerhrnepal@gmail.com
 Mobile No. 9828922999, 9801402996, 9851190570, 9849660515, 9860700057, 9819063243, 9818328105, 9814048923

भगवती वेकरी एण्ड स्वीट्समा छापा

सिराहाको माँ भगवती वेकरी एण्ड स्वीट्स हाउसमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयले छापा मारेको छ।

स्वीट्स हाउसबाट विक्री गरिएको समोसामा किरा भेटिएको सूचना पाएपछि प्रशासनले छापा मारेको हो। सिरहाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी लालबाबु क्वारीको निर्देशनमा प्रशासकीय अधिकृत नेतृत्वको अनुगमन टोलीले स्वीट्स हाउसमा छापा मारेका थियो। अनुगमनको क्रममा होटलमा अत्यधिक खानेसामग्रीहरू बासी पाइएको प्रशासकीय अधिकृत श्याम राउतले जानकारी दिए।

सिरहा डायरी राजेन्द्र महतो/मध्यान्ह

अनुगमन टोलीले सरसफाईमा पूर्ण ध्यान दिन होटलका संचालक गणेश साहलाई निर्देशन दिएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी लालबाबु क्वारीले बताए।

यसैबीच गोलबजारका पत्रकार राम भरोसी यादवले किरा परेको समोसा खाँदा आफू विरामी परेको दावी गरेका छन्। उनले गत बुधवार दिउँसो नास्ता खाँदा समोसा भित्र किरा फेला परेको थियो। उनका अनुसार होटलमा सरसफाइको बारेमा पटक-पटक सचेत गराउँदा पनि होटलका संचालक साहले बेवास्ता गरेको पत्रकार यादवले गुनासो गरे।

उनले भने, 'खाजा खाएको भोलिपल्ट

विहानदेखि पखाला लाग्ने, वान्ता आउने र अनुहारसमेत सुनिएको छ, मैले सोही बारेमा जानकारी गराउँदा होटल संचालकले धम्कीपूर्ण शब्दहरू बोले।' अन्य सञ्चारकर्मीले होटल सञ्चालकसँग जिज्ञासा राख्दा पनि होटल सञ्चालकले पूर्ववाणिज्य संघका अध्यक्ष संजय महासेठलाई भनेर धम्की दिएको उनले बताए।

वाणिज्य संघ अध्यक्ष महासेठले चर्को स्वरमा कुरा गर्दै पत्रकार मुकेश यादवलाई 'तिमी हो को? कहाँबाट बोलेको? होटल संचालकलाई किन थ्रेड दिइरहेका छौ? म वाणिज्य संघको अध्यक्ष बोल्दै छु, तिमी के गर्न सक्छौ, भन्दै धम्की दिएका हुन्। यसरी दैनिक रूपमा अत्याधिक मान्छेको भिडभाड हुने होटलमा किरा भेटनु मानव स्वास्थ्य जीवन उपर ठाडो खेलवाड भएको पत्रकार महासंघका निवर्तमान केन्द्रीय सदस्य देवकुमार यादवले बताए।

आयल निगमलाई निजीकरण गरिँदैन : मन्त्री बडू

काठमाडौँ / मस - उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दीलेन्द्रप्रसाद बडूले पेट्रोलियम पदार्थ आयातको एकाधिकार पाएको नेपाल आयल निगमलाई निजीकरण नगरिने दोहोर्‍याएका छन्।

शनिवार आयोजित नेपाल एलपी ग्यास उद्योग संघको २७ औं वार्षिक साधारणसभामा उनले भने, 'निगमले निजी क्षेत्रको सहयोगमा नै नेपालमा पेट्रोलियम पदार्थको आपूर्ति गरिरहेको छ, निगमलाई निजीकरण गरिँदैन।'

सरकारले जनताप्रतिको दायित्व र जिम्मेवारीबोध गरेर पेट्रोलियम पदार्थमा लगाइँदै आइएको कर घटाइएको जनाउँदै उनले निगमको सञ्चित नोक्सानी कम गर्ने अनावश्यक खर्च कटौतीका साथै निगममा सुधारको खाँचो औँल्याए।

निजी क्षेत्रले भोर्दो आएको समस्या समाधान गर्न सरकार प्रतिवद्ध रहेको उल्लेख गर्दै मन्त्री बडूले आफू समस्याको नीतिगत, पद्धतिगत र दीर्घकालीन समाधान खोज्न लागिपरेको बताए। 'निजी क्षेत्रले व्यहोर्नुपरेको समस्या स्थायीरूपमा समाधान हुन्छन्, सरकारले त्यसतर्फ पहल गरिरहेको छ।'

कार्यक्रममा नेपाल उद्योग परिषदका कावा अध्यक्ष कृष्ण अधिकारीले सरकारी नीतिका कारण निजी क्षेत्र पलायन हुनुपर्ने अवस्थामा पुगेको भन्दै उद्योगमैत्री, राष्ट्रिय उत्पादनमैत्री नीति ल्याउन आग्रह गरे। निजी क्षेत्रमैत्री नीति ल्याए मात्र लगानी बढ्ने उनको भनाइ थियो।

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष दिनेश श्रेष्ठले आर्थिक समृद्धिको आधार निजी क्षेत्र भएको यथार्थलाई स्वीकार गर्दै सरकारले निजी क्षेत्रलाई सहयोग गर्नुपर्ने बताए। उपभोक्ता अधिकारकर्मी माधव तिमिल्सिनाले नेपाल आयल निगमले पेट्रोलियम पदार्थको खरिद मूल्य घट्टाउनुमा सकारणले तत्काल सम्बोधन गर्नुपर्ने बताए।

बरियारपट्टीका करारका कर्मचारीहरु धर्नामा

राजेन्द्र महतो/मध्यान्ह
सिरहा, १४ साउन

सिरहाको बरियारपट्टी गाउँपालिकामा आएका जनप्रतिनिधिहरू विकास निर्माणको काममा र जनताका समस्याहरू सम्बोधनको काममा खटिनुपर्ने माशुरी करारमा कार्यरत कर्मचारीमाथि खनिएका छन्।

हटाउने होडवाजीको गलत नजर बसाउने खतरा छ। सिरहाको बरियारपट्टीमा करारका कर्मचारीहरु हप्ता दिनदेखि निरन्तर धर्नामा बसेका छन्। पालिकाले एकै पटक ७२ जना करारका कर्मचारीहरुलाई हटाउने निर्णय गर्दा उनीहरूको विचल्ली भएको छ।

म्याद नथपिएका कर्मचारीहरूले विगत ७ दिनदेखि कार्यालयको अगाडि विहान १० बजेदेखि ५ बजेसम्म शान्तिपूर्ण धर्ना कार्यक्रम जारी राखेका छन्। करारका कर्मचारीहरूलाई हटाउँदा पालिकाको कामकाजहरू समेत प्रभावित भएका छन्। यदि पुनः म्याद थप तथा काममा नफर्काए चरणबद्ध आन्दोलन गर्ने उनीहरूले निर्णय गरेका छन्। करारका कर्मचारीहरूले आफ्नो म्याद थप गर्न गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष र जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिरहामा समेत जापन पत्र बुझाएका छन्।

काठमाडौँका मुख्य चोकमा फोहोरको थुप्रो

काठमाडौँ/मस- बाटो मर्मतको कारण साविककर्मोजिम फोहोर व्यवस्थापन हुन नसक्दा काठमाडौँको सडमा फोहोर थुपिन थालेका छन्।

सिसडोलबाट बच्चेरेडाँडासम्म जाने सडक मर्मतको काम पूरा नभएकाले साविककर्मोजिम फोहोर व्यवस्थापन हुन नसक्दा काठमाडौँको मुख्य चोकमा फोहोर थुपिन थालेको हो। मुख्यगरी अनामगर, कलङ्गी, कालीमाटी, बल्खुलगायतका स्थानमा फोहोर थुपिन थालेको छ।

यही असार ४ गते काठमाडौँ महानगरपालिकाले सार्वजनिक सूचना जारी

गर्दै सडक मर्मतको काम गर्नुपर्ने भएकाले एक हप्ताका लागि घरबाहिर फोहोर ननिकास्न आग्रह गरेको थियो।

एक हप्ताको समयमा पनि सडक मर्मतको काम पूरा नभएपछि सबै सवार साधन चलाउन कठिन भएकाले फोहोर व्यवस्थापनमा समस्या भएको कामपाका प्रवक्ता नवीन मानन्धरले जानकारी दिए।

उक्त बाटो मर्मतको काम सम्पन्न गर्न अझै समय लाग्ने भएकाले कही दिन सबै स्थानको फोहोर व्यवस्थापन गर्न कठिन हुने उनको भनाइ छ।

त्यसैगरी बच्चेरेडाँडाका स्थानीयले

सम्बन्धीतनुसार काम नभएको भन्दै आगामी भदौ १ गतेदेखि फोहोर व्यवस्थापन गर्न नदिने चेतावनी दिएका छन्। समयमा नै सडक मर्मतको काम नगरेको, फोहोर बोक्ने गाडीमा (लिचड ट्याङ्गी) फोहोरको लेवो रहने भाँडो व्यवस्था नगरिएको, स्थानीयको स्वास्थ्य बीमा, शिक्षाको ग्यारेन्टी जस्ता विषयवारे बेवास्ता गरिएको भन्दै स्थानीयवासीले फोहोर व्यवस्थापन गर्न नदिने चेतावनी दिएका छन्।

कामपाले बच्चेरेडाँडाका स्थानीयको माग सम्बोधनको चरणका रहेको जनाउँदै उपत्यकाको कृहिन फोहोर यही व्यवस्थापन

गर्नाका लागि स्थान पहिचानको काम गरिरहेको जानकारी दिएको छ। त्यसका लागि उपत्यकाको अन्य नगरपालिकासँगको सहकार्यमा जग्गा पहिचानको काम भइरहेको बताइएको छ।

यसअघि हरेक दिन उपत्यकाबाट एक हजार दुई सय मेट्रिक टन फोहोर सिसडोलमा व्यवस्थापन गरिँदै आएको थियो। सबैभन्दा बढी कामपाका पाँच सय मेट्रिक टन फोहोर निस्कने गर्दछ। उपत्यकाबाट दैनिक उत्सर्जन हुने फोहोरमध्ये करिब ७५ प्रतिशत उक्त स्थानमा व्यवस्थापन गरिँदै आएको थियो।

करको ...

गरेको छैन। बरु त्यही फरकमतमा टेकेर थप राजीनीति गर्न खोजेको छ। प्रतिवेदनमा सरक फरक मत राखेर अगाडि बढेको एमालेका नेताहरु सार्वजनिक रूपमा भने छानबिन समिति माथि नै प्रश्न उठाइरहेका छन्।

शनिवार राष्ट्रिय युवा संघले राजधानीमा गरेको कार्य क्रममा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले जनार्दन शर्मासहित छानबिन गर्न गठित संसदीय विशेष समितिको प्रतिवेदनलाई मान्न नसकिने बताए। एमालेले प्रतिवेदन नमान्ने भए प्रतिवेदन पेश हुँदै गर्दा चुपो लागेर किन बस्यो? नागरिक स्तरमा प्रश्न छन्। प्रतिवेदन नमान्ने भन्ने अभिव्यक्तिमा ओलीले बहुमत र अल्पमतको आधारमा निर्णय भएको भनेका छन्। नेपालले अवम्बन गरेको शासन व्यवस्था र संसदीय अभ्यासमा संसदीय समितिले अल्पमत बहुमतमा निर्णय गर्न सक्छ।

ओलीले सत्तारूढ गठबन्धनको बहुमत हुने गरी संसदीय समिति बनाइएको टिप्पणी समिति नै भंग भएपछि गरेका छन्। उनले भनेका छन्, '११ जनाको समिति बनाउने, ७ जना आफ्ना राख्ने, हुन्छ हुन्छ भनेर रिपोर्ट ल्याउने? यो तथ्यमा आधारित रिपोर्ट होइन, त्यसलाई मान्न सक्ने कुरा हुन्छ, नेपाली जनताले अस्वीकार गर्नुपर्छ।'

करको दर हेरफेरमा अनधिकृत व्यक्तिको प्रवेश भएको भनी उठेको प्रश्नवारे छानबिन गर्न गठित ११ सदस्यीय संसदीय समितिमा एमालेका ४ जना र बाँकी नेपाली कांग्रेस, नेकपा माओवादी केन्द्र, नेकपा एकीकृत समाजवादी,

जनता समाजवादी पार्टी र लोकतान्त्रिक समाजवादी पार्टीका सांसदहरु थिए।

संसदीय...
भनाई रहेको छ। कर्णाली प्रदेशसभा अन्तर्गतको सामाजिक विकास समितिका सचिव राजेन्द्र पौडेलका अनुसार संसदीय समितिले हिंसा पीडित महिलाहरूको लागि सेफ हाउसको व्यवस्थाका बारेमा अनुगमन गर्दा जाजरकोट लगायतका जिल्लामा प्रभावकारी कार्यान्वयन नभएको पाइएको छ। कतिपय ठाउँमा समितिले दिएका निर्देशन पालना गर्नका लागि पनि बजेट अभावको समस्या रहेको उनको अनुभव रहेको छ।

संघीय संसदको प्रतिनिधिसभाको विकास तथा प्रविधि समितिका सचिव एकराम गिरी सरकारले सामाजिक एव सांस्कृतिक विकासको पक्षलाई कम प्राथमिकतामा राखेको अनुभूत हुने बताउँछन्। यस्ता बजेटमा सुनिश्चितता हुने हो भने समितिको गतिशिलतामा पनि थप बृद्धि हुनसक्ने उनको विश्वास छ।

साउदीमा ...
साउदी अरबको रोजगारलाई पीडित र शोषणमुक्त बनाउन नीतिगत, संरचनागत, प्रक्रियागत, व्यवहारगत र प्रविधिगत सुधार, अन्तरनिर्काय सम्बन्ध र व्यापक जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने दूतावासको भनाइ छ।

नेपाली कामदार कार्यरत रहेको साउदी अरबमा केही नेपाली व्यापार र सेवा क्षेत्रमा भएपनि अधिकांश नेपाली कम तलब र

जोखिमपूर्ण मानिने निर्माण क्षेत्रमा कार्यरत रहेका छन्।

पछिल्लो अवस्थामा वैदेशिक रोजगारीको सिलसिलामा म्यानपावर र एजेन्टको भ्रूटो आशवासनमा परी नेपालीहरु साउदी अरबमा जाने, तर त्यहाँ गएपछि म्यानपावर तथा एजेन्टद्वारा भनिए अनुसारका काम, तलब र अन्य सुविधाहरु नपाउने, विदेश जाँदा चर्को व्यजना म्रण लिएर गएको र थोरै तलबमा सन्तुष्ट नहुने, धेरै तलबको प्रलोभनमा पर्ने, अकामा बनाउन समय लाग्ने, नेपाल फर्किन चाहे पनि सहजै नेपाल फर्किन नपाउने, कम्पनी, म्यानपावर, एजेन्ट, वैदेशिक रोजगार, सबैतिर आफ्नो कुरा राख्ने पनि सुनुवाइ नहुँदा नेपाल फर्किन नसक्ने अवस्थामा केही नेपालीहरु भागेर अलपत्र पर्ने समस्या रहेको कामदारहरूले बताउने गरेका छन्।

तलब नपाउने र अकामा बन्ने समस्या परेपछि कम्पनी वा नेपाल सरकारबाट सहयोग पाउन कठिन र लामो समय लाग्ने भएकाले कम्पनी छोडेर भाग्ने समस्या साउदीको गम्भीर समस्या रहेको कतिपयको भनाइ छ। यस्तै मलेसियाको रोजगारी खुलेको र तलब पनि बढेका कारण बहानावाजी गरेर नेपाल फर्काउन कामदारहरूले दबाव दिने प्रवृत्ति पनि उत्तिकै रहेको व्यवसायीहरूको भनाइ छ।

साउदी अरबले 'साउदी टाईजेसन' अर्थात् रोजगारी, व्यापार र सेवामूलक क्षेत्रको काममा स्थानीय साउदी नागरिकलाई प्राथमिकता दिने र आप्रवासी कामदारलाई भिसामा तोकिए बाहेकको काममा सीमित गराउन थालेको स्थानीय

एसिड पीडितलाई निःशुल्क उपचार

काठमाडौँ/मस- सरकारले एसिड आक्रमणमा परेका पीडितलाई निःशुल्क उपचार सेवा प्रदान गर्ने भएको छ। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सहप्रवक्ता डा. समिरकुमार अधिकारीले त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षण अस्पताल महाराजगञ्ज, वीर अस्पताल, पाटन अस्पताल र कीर्तिपुर अस्पतालमा एसिड आक्रमणमा परेकालाई निःशुल्क उपचार सेवा उपलब्ध हुने जानकारी दिए।

पीडितले आक्रामक उपचारका लागि देशको कुनै पनि स्वास्थ्य संस्थामा निःशुल्क उपचार लिनसक्ने व्यवस्थासमेत गरिएको छ। सरकारले एसिड आक्रमणमा परेका पीडितको उपचारसम्बन्धी कार्यविधि २०७८ पारित गरेको छ।

स्वच्छ सुनुवाइको मान्यता विपरीत भए श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रीले महानिर्देशकको निर्णय उल्टाउन सक्छन्। यसअघि एसओएस म्यानपावर समिसेज प्रा.लि.माथि तत्कालीन महानिर्देशकले गरेको निर्णय श्रममन्त्रीले उल्टाएका थिए।

'इन्जा खोजी पत्रकारिता' पुरस्कार बुढाथोकीलाई

काठमाडौँ/मस-नेपाली पत्रकारहरूको अन्तर्राष्ट्रिय सञ्जाल (इन्जाले) यस वर्षको उत्कृष्ट 'इन्जा खोजी पत्रकारिता' पुरस्कार वरिष्ठ पत्रकार गजेन्द्र बुढाथोकीलाई प्रदान गरेको छ।

अन्तर्राष्ट्रिय कम्पनी कोकाकोलाले नेपालमा कर छली गरेको विषयलाई पत्रकारिताको माध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गरी राज्यलाई सात अर्ब रुपैयाँ राजस्व असुल गर्न सहयोगी भूमिका निर्वाह गरेका पत्रकार बुढाथोकीलाई सो सम्मान प्रदान गरिएको हो।

काठमाडौँमा शनिवार आयोजित इन्जालेको पाँचौँ वार्षिकोत्सव समारोहमा सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले नगद एक लाख रुपैयाँ र सम्मानपत्रद्वारा पत्रकार बुढाथोकीलाई सम्मान गरिएको हुन्। त्यसैगरी मन्त्री कार्कीले 'इन्जा ग्रामीण पत्रकारिता' पुरस्कार पत्रकारद्वय दीपा कर्ण र

सरोज बुढानालाई, 'इन्जा बौद्धिक पत्रकारिता' पुरस्कार उपप्राध्यापक देवराज अर्याल र अष्टोदोमा परेका कपिल काफ्लेलाई जनाई ५० हजार नगद र कदरपत्र प्रदान गरी सम्मान गरेका थिए। यस्तै मन्त्री कार्कीले वरिष्ठ पत्रकारद्वय हरि लम्साल र गोपालचन्द्र शर्मा तथा सञ्चारिका समूहकी निवर्तमान अध्यक्ष नीतू पण्डितलाई पनि कदरपत्रद्वारा सम्मान गरे।

टक्सार मासिकका प्रधानसम्पादक बुढाथोकीलगायतका पत्रकारहरूलाई सम्मान गर्दै मन्त्री कार्कीले इन्जाले गाढो, साहो र अष्टोदोमा परेका पत्रकारहरूलाई सम्मान गर्ने परम्पराको सुरुवात गरेकामा खुसी व्यक्त गरे।

उनले नेपाली पत्रकारिता आवाजविहीनहरूको आवाजलाई बाहिर ल्याउने शक्त माध्यम बन्नुपर्नेमा जोड दिए।

इन्जा संसारभर छरिएर रहेका नेपाली भाषी पत्रकारहरूले स्थापना गरेको संस्था हो। इन्जालेको प्रधान कार्यालय अमेरिकामा छ।

कतारमा रोजगार | कम्पनी: SOU AL BALADI TRADING W.L.L. शहर: DOHA

पूर्व स्वीकृत मिति: २०७९/०८/१४

सि. नं.	कामदारको पद	माग संख्या	व्यवस्थापक	मासिक तलब	आउने टाउण्ड	प्रतिदिन काम	हप्तामा काम	मासिक तलब	सालमा तलब	करार
1.	Driver	105	0	1700	रु. ३३६	क.दि.	८	१५००	१८०००	१ वर्ष
2.	Salesman	23	0	1500	रु. ००९	क.दि.	६	१५००	१८०००	१ वर्ष
3.	Cashier	35	0	1500	रु. ००९	क.दि.	६	१५००	१८०००	१ वर्ष

अन्तर्वार्ता मेनपावर कार्यालय काठमाडौँमा २०७९ साउन २२ गते (7 August 2022) मा हुनेछ।

स्वेदना अनि मेसिकको सुरुवात गर्ने व्यक्ती	विद्यमान अनि मेसिकको सुरुवात गर्ने व्यक्ती	स्वेदना अनि मेसिकको सुरुवात गर्ने व्यक्ती	रोजगारमा कम्पनीको व्यक्ती	कामदारको विना हुने/दिने र प्रिमियम	कामदारको विना हुने/दिने र प्रिमियम	विना हुने/दिने र प्रिमियम	विना हुने/दिने र प्रिमियम	अभियोजकको सुरुवात गर्ने व्यक्ती	कामदारको सुरुवात गर्ने व्यक्ती	मेसिकको सुरुवात गर्ने व्यक्ती
रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-	रु. ३००/-

Paragon H.R. Management Pvt. Ltd.
Tokha-5, Basundhara, Kathmandu, Mob.: 9813000522 | Tel: 01-5901247
E-mail: paragonhrmanagement@gmail.com, Web: paragonhrmanagement.com

सम्पादकीय

विकल्प देखू

काठमाडौं महानगरपालिकाले फुटपाथ खाली गर्ने अभियानलाई अगाडि बढाएको छ । आलोचना भएपनि मेयर बालेन्द्र शाह (बालेन) रोकिएका छैनन् । बालुवाटारमा थलागाडामा मकै बेच्ने बूद्धलाई हटाएको तस्वीर सार्वजनिक भएपछि बालेनको विरोध भएको थियो । तर उनले त्यसप्रति कुनै जवाफदेहिता देखाएनन् । अहिले फुटपाथका साना व्यापारी उनको निशानामा छ । सडक छेउ पसल राख्नेहरूलाई निषेधकै नीतिमा उनी देखिएका छन् । नयाँ बानेश्वर सडक छेउमा साँझपख पसल राख्नेहरूलाई हटाइएको छ । अरू क्षेत्रमा पनि सडक छेउ कुनै व्यापार गर्न दिइएको छैन । महानगरले सटर लिएर पसल चलाउन भनिरहेको छ । तर उनीहरू सवैसँग त्यस्तो सामर्थ्य नहुन सक्छ । महानगरको कथन छ- सटर लिन नसक्नेले सडक छेउमा पसल राखेकै छैन ।

यो त महानगरको बुझाइ भयो । कुनै व्यवस्थित अध्ययनको निष्कर्ष होइन । तर सत्य भने मेयर बालेनको दृष्टिकोणमा पनि सडक छेउ पसल राख्ने शहरको सभ्यतामाथि धावा बोलेको छ । त्यसैले पनि उनको प्राथमिकतामा फुटपाथ खाली गर्न रहेको देखिन्छ । यसअधिका मेयर विद्या सुन्दर शाक्यले पनि यस्तै अभियान चलाएका थिए । उनले कोरोना महामारीका बेला बसपार्कमा खाना खुवाउनहरूलाई समेत दण्डित गर्ने नीति लिएका थिए । शाक्यको पनि चर्का विरोध भएको थियो । तर त्यो विरोधको कुनै अर्थ रहेन । कमजोर परिवारलाई बसपार्कमा खाना दिने काम बन्द गरियो । साना तथा फुटपाथबाट रोजीरोटी चलाउनेमाथि मेयरहरूको मात्रै नभएर संघीय सरकारले पनि कठोर नीति लिने गरेका छन् ।

सरकार बदलिएसँगै पहिलो निशानामा फुटपाथ पर्ने गरेको छ । अहिले पनि प्रहरीको आँखा छलेर फुटपाथमा व्यापार गरेर परिवार धान्नुपर्ने नियति कायमै छ । फुटपाथमा कस्ता व्यक्तिले त्यो काम गरिरहेको छ भन्ने व्यवस्थित अध्ययन नभएपनि हटाउने कार्य बिफल हुँदै आएको भने पुष्टि हुन्छ । त्यसका लागि ठूलो अध्ययनकै खाँचो पर्दैन । तसर्थ अहिले मेयर बालेनले लिएको नीति पनि दीर्घकालीन हुनेमा शंका उत्पन्न हुन्छ । तथ्य के पनि हो भने विकल्प नदिइ लिएको नीति सफल हुन सक्दैन । काठमाडौंका फुटपाथको सवालमा मात्रै नभएर अन्य सामाजिक गतिविधिमा यो विधि मिल्छ । अतः मेयर बालेनले निर्णय लिनु अगाडि त्यसको विकल्पबारे पनि एकपटक सोच जरूरी छ । महानगर यहाँका ठूला र शक्तिशाली नागरिकको मात्रै होइन, हरेक नागरिकसँग बाँच्न पाउने अधिकार पनि हो ।

उद्योगको विकासप्रति उदासिनता

पहिले घोषणा गरिएका औद्योगिक ग्रामहरू सञ्चालनमा आएका छैनन् । तर, सरकारले फेरि नयाँ ग्रामहरू थपेको छ । थपिएका यस्ता ग्रामहरूको निर्माण कार्य शुरु भएको छैन । केहीले डिपिआरको तयारी र पर्खाल घेर्ने कामसम्म पनि गरेका छैनन् ।

बौद्धिक सम्पत्तिको स्थिति

देशमा ट्रेडमार्क दर्ताको क्रम केही बढेको देखिए पनि प्याटेन्ट डिजाइनको दर्ता संख्या बढ्न सकेको छैन । दर्ता गर्ने अर्थोर्टी सम्बन्धित निकाय उद्योग विभागको भनाइमा पनि यो स्पष्ट हुन्छ । ट्रेडमार्क दर्ता २३.८ प्रतिशतले बढेका डिजाइन दर्तामा ३३.९२ प्रतिशतले घटेको छ । अर्क प्याटेन्ट दर्ता त ६६.६६ प्रतिशतले नै ओरालो लागेको छ । सरकारले ट्रेडमार्क दर्तामा लघु, घरेलु, साना, मझौला उद्योगका लागि फिजिकल दर्ता गर्ने प्रावधान व्यापकाले यसमा केही दर्ता संख्या बढे पनि अन्य विषयमा आशाप्रद देखिन्छ । आ.व. ०७७/०७८मा २३.८ प्रतिशतले भन्दा ५७२ वटा ट्रेडमार्क दर्ताको वृद्धि भएको थियो भने आ.व. ०७८/०७९ मा २ हजार ९७५ ट्रेडमार्क दर्ता थप भएको देखिन्छ । देशमा हालसम्म ५६ हजार २७ संख्यामा ट्रेड मार्क दर्ता भएको देखिए पनि डिजाइन दर्ता भने अघिल्लो आ.व. मा कूल ५६ वटा मात्रै भएको पाइन्छ । अघिल्लो आर्थिक वर्षमा यसको संख्या केवल ३७ मा सिमित भयो भन्दा विगतभन्दा ३३.९२ प्रतिशतले कमी आयो । यस आ.व. मा प्याटेन्ट दर्ता जम्मा एक मात्र, अघिल्लो वर्षमा वरु तीन वटा थिए । अर्को संख्या भनेको कूल डिजाइन दर्ता ८८ र प्याटेन्ट दर्ता ८० पुगेको छ । प्याटेन्ट र डिजाइन दर्ताको स्तर हेर्दा देशमा औद्योगिक अवस्था नाजुक, बौद्धिक सम्पत्तिको चेतनामा कमी र औद्योगिक विकास शून्य प्रायः भन्नु नपर्ने अवस्था छ । देशमा इनोभेसनको कमी, अरुको नक्कल गर्ने प्रचलन बढी छ । देशको नीति राष्ट्रिय बौद्धिक सम्पत्ति रक्षाका फितलो अवस्था स्पष्ट हुन्छ र त देश व्यापार घाटामा चुलुंमै हुनेको छ । आफ्नो उत्पादन नभएर, देशमा औद्योगिक वातावरण छैन, छ केवल व्यापारको, छिटो धनी हुने प्रयास ।

औद्योगिक सम्पत्तिकै चर्चा

विदेशमा उत्पादन र डिजाइनबारे दिन प्रतिदिन चर्चा हुन्छ, बहस हुन्छ । हामीहरूले उद्योगमा होइन, व्यापारमा लगानी गरेर धनी हुने चलन छ, र त देश उच्च चरणमा छ । देशमा औद्योगिक सम्पत्तिअर्न्तगत डिजाइन र ट्रेडमार्क दर्ता केही बढेको देखिए पनि प्याटेन्ट दर्ता शून्य छ । यसको अर्थ हो, नक्कल गर्ने प्रवृत्ति बढी छ । उत्पादनलाई इन्फोर्मेटिभ नगराएसम्म देशमा औद्योगिक लहर आउँदैन । सरकारले वि.सं. २०७३ देखि राष्ट्रिय बौद्धिक सम्पत्ति नीति तय गरेको हो तथ्यापि निजी क्षेत्र र सरकार दुवैको यसमा चासो देखिँदैन । विगत वर्षहरूदेखि नै यो कम उत्साहप्रद छैन । औद्योगिक सम्पत्तिमा उत्पादनको चासो बढेका दर्ता संख्या बृद्धि हुने हो तर नयाँ र आविष्कारमूलक प्याटेन्ट दर्ता नगर्नु भन्नु हो देशको विकासमा पनि उत्साह कम देखिनुको अर्थ देशको औद्योगिक व्यवसाय क्षेत्रमा नवीनता, नवप्रवर्द्धन देखिएन, जसले देशमा औद्योगिक सम्पत्तिको आधार बलियो नभएको संकेत गर्छ ।

सरकारले विगत वर्षको बजेटमा दैनिक जनजीवनका अत्यावश्यक वस्तु औषधि र स्वास्थ्य सामग्री एवम् स्वदेशी कच्चा पदार्थ प्रयोग गरी आन्तरिक उत्पादन बृद्धि गर्न सामूहिक ट्रेडमार्क प्रयोग गर्न पाउने व्यवस्था शुरु गर्ने भनेको थियो । आ.व.०७६/०७७ सम्म ५१ हजार ६ सय ट्रेडमार्क, ७९ प्याटेन्ट डिजाइन औद्योगिक बौद्धिक सम्पत्तिको रूपमा दर्ता भएको आर्थिक वर्ष २०७७ ले देखाउँछ । यस्तो तथ्यांक १२ वर्ष अघिसम्म स्वदेशी १६ हजार ६ सय २२ र स्वदेशी १२ हजार ७ सय ७५ गरी जम्मा २९ हजार ३ सय ३७ ट्रेडमार्क संख्या दर्ता रहेकोमा आ.व. ०७६/०७७ सम्म जम्मा स्वदेशी ट्रेडमार्क २७ हजार ५ सय ६५ र विदेशी २४ हजार ०३७ गरी जम्मा ५१ हजार ६०२ थियो । विगत वर्षको बजेटमा सरकारले वैदेशिक व्यापारमा देखिएको अवरोध न्यून गर्दै निर्यात, आयात र आपूर्ति व्यवस्थालाई सुचारु गरिने, विश्व बजारमा सम्भाव्य प्रतिस्पर्धी वस्तुको उत्पादन बढाई निकासी प्रवर्द्धन गर्ने, चिया, कफी, अर्गानिक तरकारी, पिउने पानी तथा जडीबुटी आदि उत्पादनलाई ब्राण्डिङ गरी निकासी गर्न प्रोत्साहन गर्ने भनेको थियो । हिमाली र पहाडी क्षेत्रमा अर्गानिक उत्पादनमा जोड दिइने, बौद्धिक सम्पत्तिको रक्षा र ट्रेडमार्क दर्ता गर्ने निकाय उद्योग विभागका अनुसार नेपालमा लोकता, पर्यमीना, कफी, चिया, जुता आदिले सामूहिक ट्रेडमार्क लिइसकेका छन् । तर पनि यी वस्तुहरूको निकासीमा सुधार आएको छैन । यी कार्यमा सरकारी रूची नभएकै कारण यी वस्तुको निकासी प्रक्रिया खर्चिलो छ, लगानीअनुसार प्रतिफल छैन । फलस्वरूप विदेशी दातु निकाय र विकास साझेदार सहयोगका ती वस्तुको सामूहिक ट्रेडमार्क दर्ता भए पनि तिनको बजार फस्टाएको छैन ।

उद्योगको अवधारणा

जुद्ध शम्शेरका पालामा वि.सं. १९९२ मा उद्योग परिषदको स्थापना, वि.सं. १९९३ मा कम्पनी ऐन जारी गरी विराटनगर जुट मिलको स्थापना,

अग्रलेख

● अच्युतप्रसाद पौडेल 'चिन्तन'

विदेशमा उत्पादन र डिजाइनबारे दिन प्रतिदिन चर्चा हुन्छ, बहस हुन्छ । हामीहरूले उद्योगमा होइन, व्यापारमा लगानी गरेर धनी हुने चलन छ, र त देश उच्च चरणमा छ । देशमा औद्योगिक सम्पत्तिअर्न्तगत डिजाइन र ट्रेडमार्क दर्ता केही बढेको देखिए पनि प्याटेन्ट दर्ता शून्य छ । यसको अर्थ हो, नक्कल गर्ने प्रवृत्ति बढी छ । उत्पादनलाई इन्फोर्मेटिभ नगराएसम्म देशमा औद्योगिक लहर आउँदैन । सरकारले वि.सं. २०७३ देखि राष्ट्रिय बौद्धिक सम्पत्ति नीति तय गरेको हो तथ्यापि निजी क्षेत्र र सरकार दुवैको यसमा चासो देखिँदैन । विगत वर्षहरूदेखि नै यो कम उत्साहप्रद छैन । औद्योगिक सम्पत्तिमा उत्पादनको चासो बढेका दर्ता संख्या बृद्धि हुने हो तर नयाँ र आविष्कारमूलक प्याटेन्ट दर्ता नगर्नु भन्नु हो देशको विकासमा पनि उत्साह कम देखिनुको अर्थ देशको औद्योगिक व्यवसाय क्षेत्रमा नवीनता, नवप्रवर्द्धन देखिएन, जसले देशमा औद्योगिक सम्पत्तिको आधार बलियो नभएको संकेत गर्छ ।

वि.सं. १९९६ मा घरेलु उद्योग विभागको स्थापना, वि.सं. २००३ मा रघुपति जुट मिल र मोरंग सुगर मिल्स आएर पनि वि.सं. २००७ पछि खासै औद्योगिक नीति देशमा आएन । वि.सं. २०१३ मा दीर्घकालीन योजनाहरूको अवधारणासँगै लगानी वर्षको अवधारणा, वि.सं. २०१८ मा औद्योगिक नीति र वि.सं. २०२०, २०२७ र २०४९ मा औद्योगिक नीतिहरू तय भएका हुन् । २०४६ सालको परिवर्तनपछि उद्योग विस्तारभन्दा पनि भएका उद्योगहरूको निजीकरण, संक्रमण राजनीति कायम रह्यो । वि.सं. २०६७ मा नयाँ औद्योगिक नीति आए पनि खासै कृषाशील अवस्था छैन । पुरानो घरेलु विभाग नै डिलिट छ अहिले, घरेलु विकास समिति पनि संघिय संरचनामा डिलिट नै भए । २०४६ को परिवर्तनपछि श्रमशील व्यक्तिहरू विदेशिए, त्यसअधिका उद्योगहरू इतिहास बने, पछिल्ला दिनमा उत्पादनमूलक उद्योगहरू राजनैतिक नारा मात्र बनेका छन् र त वार्षिक बजेटभन्दा व्यापारघाटा धेरै छ ।

औद्योगिक ग्राम थपिए मात्र

पहिले घोषणा गरिएका औद्योगिक ग्रामहरू सञ्चालनमा आएका छैनन् । तर, सरकारले फेरि एघार वटा यस्ता ग्राम थपेको हो । बर्दियाको गुलरिया, कालिकोटको शुभमालिका, डोटीको शिखर, दिपायलको सिलगडी, डडेल्धुराको गन्यापथुरा, इलामको चुलाचुली, धनकुटाको साँघुरीगडी र महालक्ष्मी, धादिङको नीलकण्ठ, नवलपरासीको दुम्कोट, अर्घाखाँचीको पाणिनी आदिबजारमा । आ.व.२०७६/०७७ देखि आएको यो अवधारणामा यसअघि ८४ वटा घोषित भइसकेका र पछिल्लो समय यसको लक्ष्य ५० वटा यस्ता ग्राम थप गर्ने थियो । तर, यस्ता ग्रामहरूको निर्माण कार्य शुरु भएको छैन, केहीले डिपिआरको तयारी र पर्खाल घेर्ने कामसम्म पनि गरेका छैनन् । स्थानीय स्रोत, साधन प्रयोग गरी उद्योग स्थापना गर्ने र त्यहीँ

रोजगारी सिर्जना गर्ने लक्ष्य हो । त्यसो त हालको पञ्चवर्षीय योजनाले देशमा उद्योग ग्रामहरू थपै जाने भनेको छ । विगत आ.व. २०७७/०७८ मा ७० वटा औद्योगिक ग्राम थप गर्ने लक्ष्यमा ४० वटा घोषणा गरियो भने अघिल्लो आ.व.मा त्यसअघि ४४ वटा मात्र । जग्गा प्राप्तमा कठिनाई, पूर्वाधारको समस्या, मापदण्ड पूरा गर्नु पर्ने बाध्याताहरूले प्रदेशस्वामीय तहमा भनेजति उद्योग ग्राम स्थापना हुन सकेनन् । चालु १५ औँ योजनाको लक्ष्य ३५१ यस्ता ग्राम स्थापनाको उद्देश्य हो, तर उद्देश्य एकातिर काम अर्कोतिर भएको देखिन्छ ।

हिमाली क्षेत्रमा त जग्गा भिरालो भूवनेटमै समस्या छ । सरकारले १ उद्योग ग्रामका लागि १ करोड रकम निकासा गर्ने भनेकोमा सबैभन्दा बढी गण्डकी प्रदेशमा २४, लुम्बिनीमा १६, बागमतीमा र सुदूरपश्चिममा ११/११ वटा, प्रदेश १ मा ८, प्रदेश २ मा ९, कर्णालीमा ५ उद्योग ग्राम घोषणा भइसकेका छन् । जग्गाको मापदण्डमा हिमाली दूर्गम पहाडी क्षेत्रमा ६० रोपनी, पहाडी क्षेत्रमा ४० रोपनी, तराईमा ७ विघा हुनुपर्ने, घनाबस्तीबाट १ कि.मि. टाढा हुनुपर्ने, स्थानीय तहले नै सबै व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, उद्योगको वर्गीकरणमा परेका लघु, घरेलु, साना उद्योग मात्रै स्थापना गरिनुपर्ने, कृषि, वन पैदावारका र स्थानीय कच्चा पदार्थ, खेर गएका वा जाने वस्तु प्रयोग हुनु पर्ने प्रावधानहरू छन् । स्थापनामा संघीय सरकारले घोषणा गर्ने, आर्थिक प्राविधिक सहयोग गर्ने, अनुगमन, मूल्यांकन गर्ने, सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रालयले औद्योगिक ग्राम तयको सिफारिश गर्ने र उसले पूर्ण या आंशिक पूर्वाधार निर्माणमा सहयोग गर्ने र स्थानीय तहले जग्गाको छनोट, पूर्व सम्भाव्यताको अध्ययन, विस्तृत परियोजनाको तयारी, सञ्चालन, अनुगमन र समन्वय गर्ने नीति छ, तर, सरकारको औद्योगिक नारा योजनामै सिमित छ ।

औद्योगिक क्षेत्रहरू नै कामविहीन

वि.सं. २०१६ मा अमेरिकी सरकारको सहयोगमा काठमाडौंको बालाजु औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना भएको, २०४६ को परिवर्तनपछि यसलाई औद्योगिक क्षेत्र व्यवस्थापनको रूपमा हलियो, वि.सं. २०२० मा भारत सरकारको सहयोगमा पाटन औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना, अमेरिकी सरकारको सहयोगमा हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना, वि.सं. २०२९ र वि.सं. २०३० सालमा भारत सरकारकै सहयोगमा सुनसरीको धरान र बाँकेको नेपालगन्जमा औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना, वि.सं. २०३६ मा जर्मनी सरकारको सहयोगमा भक्तपुरमा र वि.सं. २०३८ मा नेदरलैण्ड सरकारको सहयोगमा सुर्खेतको वीरेन्द्रनगरमा औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना र वि.सं. २०४१ मा सरकारकै पहलमा सबैभन्दा सानो ५३ रोपनी जग्गामा स्थापित धनकुटाको औद्योगिक क्षेत्र पनि हाल सञ्चालनमा छैन । भारत सरकारको सहयोगमा वि.सं. २०४४ मा राजविराजमा गजेन्द्रनारायण सिंह औद्योगिक क्षेत्रको स्थापना पछिल्लो औद्योगिक क्षेत्र हो । हेटौंडा औद्योगिक क्षेत्रमा नाम कमपार्क हेटौंडा कपडा उद्योग र हेटौंडा सिमेन्टले आफ्नो नाम गुमाए, पाटन, भक्तपुर, वीरेन्द्रनगरका अधिकांश उद्योगहरू क्यूटीर र लघु उद्योगका रूपमा छन् । पोखरा, नेपालगन्ज, धरान, बुटवल र गजेन्द्रनारायण सिंह औद्योगिक क्षेत्रहरूमा साना उद्योगको बाहुल्यता छ । बालाजुमा भने मझौला र ठूला उद्योगको प्राधान्यता छ तर उद्योगभन्दा त्यहाँ व्यापारै देखिन्छ । हेटौंडा, बालाजु र भक्तपुरमा वैदेशिक र वहुराष्ट्रिय कम्पनीको लगानीमा उद्योगहरू सञ्चालनमा रहेका यी सबैजसो उद्योगहरू हाल धेरै रूप छन् । ४६ अधि यी क्षेत्रहरूमा डेढ लाखले रोजगारी पाएका थिए हाल ती क्षेत्रमा मुस्किलले १० हजारले रोजगारी पाएका छन्, उत्पादनको अवस्था सबैतिर नाजुक छ, राजनीतिको हाँसो उद्योगको रोइलो छ, देशभरि ।

र, अन्त्यमा

आ.व. २०७६/०७६ को तुलनामा आ.व. २०७६/०७७ मा उत्पादनमूलक उद्योगको मूल्य अभिवृद्धि २ दशमलव २७ प्रतिशतले घटेको, कोभिड-१९ भन्दै अधिकांश उद्योग व्यवसाय बन्द भएका, आपूर्ति शृङ्खला, उत्पादन, भण्डारण र वितरण सबै प्रणाली टुटेको थियो, अर्कै सुधार भएको छैन । जसबाट यस क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिदर न्यूनतामक छ । पछिल्लो १२ वर्षमा उद्योग क्षेत्रको मूल्य अभिवृद्धिदर वार्षिक औसत ३ दशमलव ४ भन्दा माथि जान सकेन । विगत १२ वर्ष अघिसम्म यसको योगदान १० प्रतिशत रहेकोमा आ.व. २०७६/०७७ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ५ दशमलव ७ प्रतिशत मात्र र आ.व.२०७६/०७७ मा यो घटेर ५ दशमलव १ प्रतिशतमा झरेको थियो, यो फर्कन कममा सुधार आएको छैन अहिले पनि ।

सामाजिक सञ्जाल				
<p></p> <p>- डम्मर सतवाडा</p> <p>वैकल्पिक प्रगतिशील-लोकतान्त्रिक शक्तिको भिन्न छवि र मौलिक अस्तित्व चुनावैपिच्छे गरिने एक/दुई सिटे गठबन्धनबाट निर्माण हुँदैन । भारतमा आप र केजरीवालले कांग्रेस, कम्युनिस्ट, भाजपाजस्ता पार्टीसँग कहिल्यै कुनै गठबन्धन गरेनन् । आफ्नो भिन्न र मौलिक पहिचानसहितको कार्यविशा चाहिन्छ ।</p>	<p></p> <p>- सुनिल वान्जिल</p> <p>जनताबाट विभिन्न बहाना र कतिपय गल्तिमा असुल गरिएका जरिवाना कुन क्षेत्रमा खर्च गर्ने भन्ने कुनै योजना बिना जरिवाना लराउनु उचित हो कि होइन ? विराटनगर महानगरमा महानगर प्रहरीले असुले जरिवाना केमा खर्च गर्ने योजना छ ? जुन शीर्षकमा जरिवाना लिइने त्यसैको सुधारमा खर्च गरे कसो होला ?</p>	<p></p> <p>- निर्मला टकाल</p> <p>धर्म, देउता, बाबाजी हरेक आस्था मानवनिर्मित हुन् । समाजलाई अनुशासनमा राख्नको लागि निर्मित यी सिद्धान्तको व्यापारीकरण केही निश्चित स्वार्थ समूहको नियोजित कार्य हो । द्रव्य सत्य हो, यो बिना व्यक्तिको जीवन चल्दैन । आस्थाले जीवन सुखी हुने भएको भए सन्ध्यासी खानको लागि कमन्ड्लो भिरेर हिँड्दैन थिए ।</p>	<p></p> <p>- हरि बस्याल</p> <p>आजको आवश्यकता राजनैतिक तथा संवैधानिक व्यवस्थामा परिवर्तन होइन, यसको जनमुखी प्रयोग हो । नेपालमा नियन्त्रित अस्थिरता कायम राख्दै आफ्नो स्वार्थ पूरा गर्न चाहनेहरूको लगानी र उत्प्रेरणामा बारम्बार संविधान र व्यवस्था परिवर्तनको मुखा उद्यो र उठाईदछ । यति भन्न डराउनु पर्दैन ।</p>	<p></p> <p>- यादव देतकोटा</p> <p>मानिसको आ-आफ्नो विचार हुन्छ । त्यसमा हाम्रा सहमति असहमति हुन्छन् । इतिहासले खलनामा मिल्वाएको जूठो जोगाड गरेर आफ्नो राजनीतिक भोक पुरा गर्नु भन्नेलाई त्यसो नगर यसले अरुको त परै जाओस् तिभ्रै पनि भलो गर्दैन भन्नु बाँकी समाजको कर्तव्य हो । यो कर्तव्य निर्वाह गर्नु विचारको निषेध होइन ।</p>

संकटोन्मुख राष्ट्र !

टिप्पणी

● खिमराज गिरी

बिहीवारको एक दैनिकमा नेपाली सेनाका पूर्वसहायक रथी केशरबहादुर भण्डारीद्वारा "राष्ट्रिय सुरक्षा र संकटोन्मुख राष्ट्र" शीर्षक लेख पढेर केही लेख्न मन लाग्यो । सेनामा जाँगर खाँदा सैनिक जवानदेखि माथिल्लो तहसम्मको हकहितको लागि मरिमेटने र राष्ट्र र राष्ट्रियताको खातिर सदैव आफ्नो निष्ठा र कर्तव्यलाई गुरुमन्त्र ठान्ने जनरल

भण्डारीको उक्त लेखले राष्ट्रप्रति चिन्ता र चासो राख्नेको लागि मन छोएको छ । हुनपर्ने देश अहिले संकटग्रस्त स्थितिमा छ । साँच्चै, अहिले राजनीति गर्नेहरूको लागि राजनीतिक नारा बिलासको विषय भएकै हो । जब कुनै पनि पार्टीका नेताहरू सत्ता स्वार्थ केन्द्रित हुन्छन्, तब देशले निकासको बाटो पहिल्याउन धेरै असहज परिस्थितिको सृजना हुन्छ । अहिले देशको आर्थिक अवस्था हेर्ने हो भने वैदेशिक ऋण बढ्दो, मूल्यवृद्धि उच्च, बढ्दो सोधनान्तर घाटा, कन्भर्टेबल नभएको नेपाली मुद्रा, चाहेको विदेशी वस्तु खरिद गर्न भारतीय मुद्राको भरपूरपनि, बढ्दो भ्रष्टाचार मौलाउँदै जाँदा असरै विकासको कुसस्फी, आदि कारणले नेपालको हालको अर्थतन्त्र धराशायी स्थितिमा छ । र, केवल राज्य वैदेशिक ऋण र रेमिट्यान्सले धारिँएको छ । संघीय सरकारको त त्यो हालत छ भने फुट प्रदेश सरकारको काम कारवाही हेर्ने हो भने आफन्त र पार्टीलाई उभो लगाउने खालको योजनाहरू मात्रै देखिन्छन् । जस्तै: गण्डकी प्रदेशलायत अन्य केही प्रदेशमा बजेट सही ढंगले विकासको काममा लगाउनु पर्नेमा आफन्तलाई जाँगरको

लागि दरबन्दी थप्ने र आफन्तको नाममा टूट राख्ने प्रवृत्तिले गर्दा अहिले जनताहरू प्रदेशको काम देखेर दिक्क मानिराखेका छन् । त्यस्तै स्थानीय जनप्रतिनिधिहरू विकासको नाममा डोजर मालिक बनेर नदी खोलाहरूमा भएका ढुंगा, मिट्टी तथा बालुवाको दोहन र जनताको करको दुरुपयोग गरी शहरमा घर ठड्याएका छन् । अनि जनता विरामी परेको अवस्थामा

जब नेताहरू सत्ता केन्द्रित हुन्छन्, तब देशले निकासको बाटो पहिल्याउन सक्दैन । अहिले देशको आर्थिक अवस्था धराशायी स्थितिमा छ । र, केवल राज्य वैदेशिक ऋण र रेमिट्यान्सले धारिँएको छ ।

एउटा सिटामोल नपाएर छटपटिएको अवस्था छ । राष्ट्रिय सुरक्षाको मामलाबारे चर्चा गर्ने हो भने सत्ता जोगाउनकै लागि विदेशीसँग हार गुहार मान्ने हाम्रा नेताहरूको पराधिन आचरणको कारणले गर्दा नै एमसीसी, एसपीपी र नागरिकता विधेयकको लागि समेत अन्तर्राष्ट्रिय शक्तिकेन्द्रको दबाव खेनुपरेको छ । जसको कारणले बीपी कोइराला र पुष्पलाल श्रेष्ठको पालादेखि नै देशको आन्तरिक राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रमा विदेशीको हस्तक्षेप निरन्तर नरोकिएकोले अहिले राष्ट्र संकटको स्थितिमा आइसकेको छ । तैपनि नेपाली सेनाका पूर्व जनैलले भन्नुभएजस्तै विचार र

सिद्धान्तका आधारमा मात्र पार्टी बन्न सक्छ भनेर आदर्श छँदैन सक्ने नेता तथा कार्यकर्ताहरू के-केस्तो राजनीतिक नैतिकता र धरालतमा उभिएर विचार र सिद्धान्तका पार्टीहरूसँग चुनावी गठबन्धन गर्न तयार भएका हुन् ? भनिन्छ नि, खुबले चुनाव बदल्ने जरा बदल्दैन, त्यस्तै कर्तव्यनिष्ठ मान्छेले बाटो बदलेपनि सिद्धान्त बदल्दैन ! न त कसैको साथ, न कसैको आश, प्रायः पार्टीको वास ! परिवार, देश र समाज भन्दा भन्दै कुनै कुनै कर्तव्यनिष्ठ मानिसको जीवन सधैं तनावको मजेरीमा बन्धक हुन बाध्य भइरहेको छ भने कसैलाई जनताले नेता मान्दा नै ठूलो औलो दिँदा हुँदुनो नित्ते, तालपरे मिल्ने नत्र ओकल्ने ! उता जनताको हालत अर्कैपनि पार्टीको वास छ । तर, नेपालका राजनीतिक दल भने सत्ता नपाइनेजेल जनताको वरीपरी, सत्ता पाएपछि सिद्धवारमा चुरीफुरी । अनि यी गरिव निम्क्या जनताले कहिले पाउने राहत, यो गन्तव्यविहीन यात्रामा । साँच्चै, अचम्मको कुरा त यही भएर पनि सत्ता, भत्ता, नातावाद र परिवारवादी राजनीतिक संस्कारले आज देशको अवस्था संकटोन्मुख र राष्ट्रिय सुरक्षाको मामलामा पनि प्रश्न चिन्ह खडा भएको छ ।

‘युक्रेनलाई विश्व मानचित्रबाट मेट्ने रूसी प्रयास’

श्रीलंकाको मुद्रा सञ्चिति एक अर्ब ८५ करोड डलर : केन्द्रीय बैंक

केवल युक्रेनी जनताको पीडा बढाएको दावी गर्दै उनले आफ्नो देशले गरेको विशेष सैन्य अभियानका उद्देश्य हासिल हुने भइछ्छन् बताए । साथै उनले आगोमा इन्धन थप्नुको कुनै अर्थ नभएको दोहोर्‍याए । अमेरिकी राजदूतले रूसको नाम नलिइकन सबै देशहरूलाई कूटनीतिक माध्यमबाट समस्याको निकास खोज्न आह्वान गर्दै रूसी कदमबाट वर्तमान संकट समाधान नहुने बताइन् । उनले विवालय र अस्पतालमा बम आक्रमण, सहायताकर्मी र पत्रकारहरूको हत्या, युद्धको त्रासदीबाट बच्न खोज्ने नागरिकहरूलाई लक्षित गर्दै भएका प्रहार, बुचामा आफ्नो दैनिक व्यवसायमा जानेहरूमाथि भएका अत्याचारको फेरिस्त उनले प्रस्तुत गरिन् ।

काठमाडौं/एजेन्सी- संयुक्त राष्ट्रसंघका लागि अमेरिकी राजदूत लिन्डा थोमस-घीनाफिल्डले विश्व मानचित्रबाट रूसले युक्रेनलाई मेट्ने प्रयास गरेको बताएकी छन् । सुरक्षा परिषदको शुरुवातको बैठकमा उनले विश्व मानचित्रबाट युक्रेनलाई मेट्ने रूसले खोजेकामा अब कुनै शंका नरहेको बताइन् । रूसका पछिल्ला अमानवीय गतिविधिले त्यसतर्फ संकेत गरेको उनले बताइन् । रूसले पूर्वी युक्रेनी क्षेत्र डोनेस्क र लुहान्स्क, दक्षिणी खेरसोन र जापोरिज्यालाई अवैध रूपमा आफ्नो कब्जामा लिएर त्यसको आधार निर्माण गरिरहेको उनले दावी गरिन् । अमेरिकी राजदूतले रूसका विदेशमन्त्री सर्गेई लाभरोभले पनि रूसको युद्धको लक्ष्य पनि त्यही नै

भन्दै उनले धेरै वर्षपछि त्यहाँका जनताले पहिलोपटक आफूले चाहेजस्तो जीवन बिताउन पाएका बताए । पोल्यान्स्कीले लामो दूरीमा प्रहार गर्नसक्ने रकेटसहितका हतियार आपूर्ति गर्ने पश्चिमा देशलाई चेतवनी दिँदै रूसी सैन्य कारवाही त्यसलाई परास्त गर्नका निम्ति पनि भएको बताए । युुक्रेनी नागरिकले आफूले विश्वास गर्ने देश रोजेका बताउँदै रूसी कूटनीतिज्ञ पोल्यान्स्कीले युक्रेनको राजनीतिक र सैन्य नेतृत्वमा फस्टाएको भ्रष्टाचार त्यसको कारक भएको दावी गरे । उनले पश्चिम राष्ट्रबाट युुक्रेनलाई उपलब्ध गराइएका घातक हतियार युरोपसम्म फैलिने चेतवनी पनि दिए । पश्चिमा देशका हतियारले

भन्दै उनले धेरै वर्षपछि त्यहाँका जनताले पहिलोपटक आफूले चाहेजस्तो जीवन बिताउन पाएका बताए । पोल्यान्स्कीले लामो दूरीमा प्रहार गर्नसक्ने रकेटसहितका हतियार आपूर्ति गर्ने पश्चिमा देशलाई चेतवनी दिँदै रूसी सैन्य कारवाही त्यसलाई परास्त गर्नका निम्ति पनि भएको बताए । युुक्रेनी नागरिकले आफूले विश्वास गर्ने देश रोजेका बताउँदै रूसी कूटनीतिज्ञ पोल्यान्स्कीले युक्रेनको राजनीतिक र सैन्य नेतृत्वमा फस्टाएको भ्रष्टाचार त्यसको कारक भएको दावी गरे । उनले पश्चिम राष्ट्रबाट युुक्रेनलाई उपलब्ध गराइएका घातक हतियार युरोपसम्म फैलिने चेतवनी पनि दिए । पश्चिमा देशका हतियारले

काठमाडौं/एजेन्सी- सन् २०२२ को जून अन्त्यसम्ममा श्रीलंकाको मुद्रा सञ्चिति एक अर्ब ८५ करोड अमेरिकी डलर रहेको केन्द्रीय बैंकले शुक्रवार जनाएको छ । श्रीलंकाको मुद्रा सञ्चिति सन् २०१९ को अन्त्यमा सात अर्ब ६० करोड अमेरिकी डलर पुगेको थियो तर त्यसवेला देखि सञ्चितिमा निरन्तर ओरोला लाग्दै आएको छ । सन् २०२० को अन्त्यसम्ममा उक्त मौज्जात पाँच अर्ब ७० करोड डलरमा झरेको थियो ।

आर्थिक सहायता पुरनु अघि श्रीलंका सरकारले बनाएको ‘म्याक्रोइकोनोमिक’ योजनाबाट नै मुलुकको समस्या सम्बोधन गर्दै गर्न आह्वान गरेका छन् । यसैबीच श्रीलंका सरकारले सङ्घटमा परेको मुलुकमा ‘सर्वदलीय’ सरकार गठन गर्ने प्रयासमा बिहीवार विपक्षी दलहरूसँग वार्ता शुरु गरेको छ । नवनिर्वाचित राष्ट्रपति रनिल विक्रमसिङ्गेले श्रीलंका फ्रिडम पार्टी (एसएलएफपी) सँग ‘सर्वदलीय’ सरकार गठनका लागि वार्ता गरेका र यो प्रक्रिया देशका अन्य दल तथा समूहसँग पनि जारी रहने र एक हप्तामा पूरा हुने अपेक्षा गरिएको छ । अर्थमन्त्री डेली मिररले जनाएको छ । प्रमुख प्रतिपक्षी दल सामाग्री जाना बालावेगया (एसजेवी) भने सरकारमा सहभागी नहुने जनाइसकेको छ । तथापि, यसका केही सांसदहरू व्यक्तिगत तवरमा शासकीय प्रक्रियामा सामेल हुनसक्ने सांसद विमल विरावाणसाको नेतृत्वमा राष्ट्रिय स्वाधीनता मोर्चा (एनएफएफ) ले पनि हिजो राष्ट्रपतिलाई सकारात्मक सङ्केत पठाएको सरकारले जनाएको छ । उनले विक्रमसिङ्गेलालाई समर्थन गर्ने बचन दिएका थिए । लिखित रूपमा सरकारलाई दिएको जानकारीमा सांसद वीरावाणसाले मुलुकलाई दुईवटा मात्र विकल्प बाँकी रहेको बताए । डेली मिररले वीरावाणसालाई उद्धृत गरी लेखेको छ, ‘हाइटीमा जस्तै अराजक परिस्थितिको बाटोबाट राजनीतिक नेतृत्व अघि बढ्ने वा कम्तीमा पनि अन्तिम समयमा सहमतिमार्फत वर्तमान गडबडीबाट त्यसलाई समाधान दिन तयार हुने भन्ने निर्णय श्रीलंकाको राजनैतिक नेतृत्वले सोच्नु जरूरी छ ।’ यस सन्दर्भमा एनएफएफले राष्ट्रपतिका लागि प्रस्तावहरू पेश गरेको थियो ।

नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
लघु, घरेलु तथा साना उद्योग प्रवर्द्धन केन्द्र, त्रिपुरेश्वर, काठमाडौं द्वारा आयोजित लि.शुल्क सिपमूलक तालिम सम्बन्धी सूचना ।
यस केन्द्र र नियशा सुज इण्डस्ट्रिज प्रा.लि. बिच भएको सम्झौता बमोजिम काठमाडौं जिल्ला, तारकेश्वर नगरपालिका, वडा नं. ४, लोलाड हाईट मा अवस्थित श्री नियशा सुज इण्डस्ट्रिज प्रा.लि. उद्योगले २०७९/८० आर्थिक वर्षमा २०० जना लाई कार्यस्थलमा तालिम प्रदान गरि प्रशिक्षार्थी कामदार रोजगारीमा संलग्न भई मौकाको फाइदा उठाउनुहोस् ।

प्रशिक्षार्थी कामदारले गर्नुपर्ने काम	संख्या	प्रशिक्षणको मुख्य विषयवस्तु	प्रशिक्षण अवधि (दिन तथा महिना)	प्रशिक्षणको प्रकार (आधारभूत सीप विकास तथा सीप अभिवृद्धि तथा अन्य)	तालीम सम्पन्न गरी सम्पुर्ण अवधि	मुल्यांकनको आधार	कैफियत
जुता बनाउने	२००	जुता बनाउने	३ महिना	आधारभूत सीप विकास	३ महिना		

फर्म भर्ने अन्तिम मिति : २०७९ भाद्र ४ सम्म । सम्पर्क : नियशा सुज इण्डस्ट्रिज प्रा.लि. तारकेश्वर नगरपालिका, वडा नं. ४, लोलाड हाईट, मो. ९८११०६६६५७

मंकीपक्सबाट ब्राजिलमा पहिलो मृत्यु

काठमाडौं/एजेन्सी- ब्राजिलमा मंकीपक्सबाट पहिलो पटक मानवीय क्षति भएको छ । सरकारी अधिकारीहरूले शुक्रवार ब्राजिलमा मंकीपक्सबाट पहिलो व्यक्तिको मृत्यु भएको पुष्टि गरेका हुन् । ब्राजिलको दक्षिणपूर्वी मिनार गेराइस राज्यअन्तर्गत पर्ने बेले होरिजोन्ट भन्ने ठाउँमा ४१ वर्षीय एक व्यक्तिको मृत्यु भएको स्वास्थ्य मन्त्रालयले जनाएको छ ।

संक्रमण पुष्टि भइसकेको जनाएका छन् । अरु १३० जनामा त्यसको शंका गरिएको पनि उनीहरूको भनाइ छ ।

हकदावी सम्बन्धी ३५ दिने लिक्विडेटको सूचना
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम मिति २०७९/११/१० मा दर्ता भएको प्रा.लि. नं.२५६६६६ को भद्रकाली ए. एच.एस. ट्रेडिङ प्रा.लि.को मिति २०७९/०४/१३ गतेको विप्रेषण वैठकको निर्णय बमोजिम कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १२६ बमोजिम स्वेच्छक खारेजी लिक्विडेशनमा लैजाने निर्णय गरेकोले यस कम्पनीसँग कोही कसैलाई कुनै किसिमको लेनदेन बाँकी बक्यौता रहेको भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिदेखि ३५ दिनभित्रमा निम्न लिखित लिक्विडेटको कार्यालयमा हकदावी गर्न सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना जारी गरिएको छ ।
लिक्विडेटर: अधिवक्ता संजय कुमार साह, ईजाजत प्र.प.नं. ३६१
धापागाउँ, काठमाडौं, सम्पर्क नं. ९८१४४४३३८, ईमेल: advsanjay200@gmail.com

चुरे गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
घरखेडा, कैलाली
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

नदिजन्य पदार्थको विक्री शुल्क संकलनका लागि विद्युतीय बोलपत्र आव्हान सम्बन्धी सूचना
ठेक्का नं: CRM/NCB/Goods/01/079/080
प्रथम पटक प्रकाशित मिति :- २०७९/०४/१५

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को प्रिच्छेद ९ को दफा ६२ (क) अनुसार यस चुरे गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र भएर बग्ने IEE गरेको र घाटगद्दी तोकिएको ठूलोगाड खोलाबाट गिटी, बालुवा, भ्रान, ग्राभेल आदिको कुल संकलन घ. मि ३८,४०४.९ मात्र (विक्री प्रति घन. मि १०५.९६ भ्याट बाहेक) नदि जन्य पदार्थको (स्थानीय निर्माण सामग्री) विक्री गर्न सक्ने प्रावधान बमोजिम वा. व ०७९/०८० का लागि गाउँसभाबाट तोकिएको दर रेट बमोजिम रोयल्टी संकलन गर्न चाहने इजाजत प्राप्त इच्छुक फर्म वा कम्पनीहरूको जानकारीका लागि तपशील बमोजिमको शर्तको अधिनमा रही ३० दिने विद्युतीय बोलपत्र आव्हानको सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशिलका शर्तहरू :

- न्यूनतम ठेक्का अंक रु ४०,६९,३८३.२२ /- (चालिस लाख उनन्सत्तरी हजार तिन सय त्रियासी रुपैया विस पैसा मात्र) (भ्याट बाहेक) कायम गरिएको छ ।
- ठेक्का अवधि ठेक्का स्वीकृत भई सम्झौता गरेको मितिदेखि ०८० साल जेष्ठ मसान्तसम्म कायम रहने छ ।
- तोकिएको स्थानको सिमा रेखाभन्दा बाहिर गई रोयल्टी संकलन गर्न पाइने छैन, तोकिएको सिमाभन्दा बाहिर गई रोयल्टी असुली गरिएको जानकारी वा प्रमाण फेला परेमा यस कार्यालयले ठेक्का सम्झौता रद्द गर्न सक्नेछ ।
- विद्युतीय माध्यमबाट बोलपत्र दाखिला गर्न इच्छुक फर्म वा कम्पनीहरूले बोलपत्र खरिद वाफतको रकम सनराइज बैंक सहजपुर शाखामा यस कार्यालयको नाममा रहेको आन्तरिक राजस्व खाता नं ०८२०५२९९६३७३००६ मा नगद रु ३,००० /- (पछि फिर्ता नहुने गरि) जम्मा गरेको भौचर समेत संलग्न गरि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- बोलपत्र ३१ औं दिनको १२ बजेभित्र पेश गरिसक्नु पर्नेछ, र बोलपत्र खोले कार्य सोहि दिनको २ बजे हुने हुदा सो समयमा बोलपत्रदाता वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित हुनु पर्नेछ, उपस्थित नभएमा बोलपत्र खोलि कुनै बाधा पर्नेछैन ।
- बोलपत्र पेश गर्ने र खोले दिन सार्वजनिक विदा परेमा लगत्तै कार्यालय खुलेको दिन सो सम्बन्धी काम हुनेछ ।
- बोलपत्र दर्ता गर्दा बोलपत्रदाताले आफूले कबोल गरेको ठेक्का अंक (भ्याट सहित) को ५ % रकम यस कार्यालयको सनराइज बैंक स्थित धौरौटी खाता (०८२०५२९९६३७३०३०३) मा जम्मा गरेको भौचर पेश गर्नु पर्नेछ वा सो रकम बराबरको १२० दिन म्याद भएको “क” वर्गको बैंकले जारी गरेको बोलपत्र जमानत पेश गर्नु पर्नेछ । साथै बोलपत्र समावेश गर्नका लागि अनलाइन www.bolpatra.gov.np/egp बाट सहभागी हुनु पर्नेछ ।
- ठेक्का स्वीकृत भएपछि सम्झौता गर्न आउदा ठेक्का रकम (भ्याट सहित) लाई ३ किस्ता गरी सो मध्ये प्रथम किस्ताको रकम सम्झौता गरेकै दिन अग्रिम दाखिला गर्नुपर्ने छ र बाँकी किस्ताको हकमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृत प्राप्त वाणिज्य बैंकबाट जारी गरिएको २०८० अषाढ सम्म म्याद भएको कार्य सम्पादन जमानत (Performance Bond) पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ठेक्काको किस्ता रकम तिन किस्तामा बुझाउनु पर्नेछ, जसमा पहिलो किस्ता सम्झौताको वखत, दोस्रो किस्ता पौष मसान्तभित्र र तेस्रो किस्ता जेष्ठ मसान्त भित्र बुझाउनु पर्नेछ । तोकिएको अवधि भित्र रकम दाखिला नगरेमा बैंक जमानतबाट अशुन उपार गरिनेछ ।
- बोलपत्रमा ठेक्का अंक उल्लेख गर्दा अंक र अक्षर दुवैमा स्पष्ट लेखेको हुनु पर्नेछ र फरक परेमा अक्षरलाई मान्यता दिइने छ । यस कार्यालयबाट प्रमाणित नगरी विक्री भएको म्याद नाधि भएको बोलपत्र माथि कुनै कारवाही हुने छैन ।
- यस शर्तमा लेखेका कुराहरु यसै बमोजिम र छुटेका कुराहरु प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछन । साथै कार्यगत शर्तका विवरणहरु सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछन ।
- स्वीकृत कार्य विवरण बमोजिम ठूलोगाड नदीको विभिन्न ६ ओटा स्थानबाट बालुवा, गिटी र ग्राभेल उत्खनन परिमाण अधिकतम ३८,४०४.९ घन मिटर मात्र हुनु पर्नेछ । स्वीकृत परिमाण र तोकिए बमोजिमको नदि घाट कभरेज भन्दा बाहिर गएर संकलन, उत्खनन र विक्री गर्न पाइने छैन ।
- बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सर्वाधिकार यस कार्यालयमा सुरक्षित रहने छ । यस सम्बन्धी कुनै कुरा बुझ्न चाहेमा कार्यालय समय भित्र सम्पर्क राख्न सकिने छ ।
- यो सूचना चुरे गाउँपालिकाको वेबसाइट www.churemun.gov.np बाट समेत हेर्न सकिनेछ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बिरामी भएपछि ती व्यक्तिलाई गम्भीर स्वास्थ्य अवस्था रहेको ठानेर उपचार गराइएको भए पनि उपचार सफल हुन नसकेको स्वास्थ्यकर्मीहरूले बताएका छन् । उनलाई क्यान्सरलायगत अरु गम्भीर प्रकृतिका रोगले समेत चापेकाले उपचार सफल हुन नसकेको उनीहरूको भनाइ छ ।

मृत्यु भएका व्यक्तिको परिचय भने औपचारिक रूपमा सार्वजनिक गरिएको छैन । ती व्यक्तिलाई बेले होरिजोन्टमा रहेको सार्वजनिक अस्पतालमा उपचार गराइएको थियो । मिनार गेराइस राज्यका स्वास्थ्य अधिकारीहरूले त्यस प्रदेशमा मात्र ४४ जनामा मंकीपक्सको

भारतमा थपिए २० हजार संक्रमित

काठमाडौं/एजेन्सी- भारतमा कोरोना भाइरसबाट पछिल्लो एक दिनमा २० हजारभन्दा बढी नयाँ संक्रमित भएका छन् । सरकारी अधिकारीहरूले शनिवार दिएको जानकारी अनुसार पछिल्लो २४ घण्टामा २० हजार ४०८ जना नयाँ संक्रमित भएका हुन् ।

संघीय स्वास्थ्य मन्त्रालयले भारतमा अहिलेसम्म चार करोड ४० लाख १३८ जना कोरोना भाइरसबाट संक्रमित भएको जनाएको छ । ती मध्ये एक लाख ४३ हजार ३८४ जना अहिले पनि संक्रमित अवस्थामै रहेको मन्त्रालयको तथ्याङ्कमा देखिएको छ । पछिल्लो समय भारतमा दैनिक नयाँ संक्रमितहरूको संख्या र सक्रिय संक्रमितहरूको संख्या बढ्दै गइरहेको छ ।

रोमानियामा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी: AMEL INTERNATIONAL GROUP SRL शहर: PRAHOVA
पूर्व स्वीकृत मिति: २०७९/०४/०३ चलाती नं.: ६०१८३४७७ LT. No.: 267540

क्र.सं.	कामदारको पद	मासिक तलब		आवृत्ति	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हफ्तामा काम गर्ने दिन	कैफियत	प्राप्ति	करार अवधि
		यु.एस. डलर	रु.र.						
1.	Carpenter	10 0	600 ७६,९२२	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष

अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७९ साउन २५ गते (10 August 2022) मा हुनेछ ।

The River Overseas Pvt. Ltd
Battisputali, Gaushala, Kahtmandu, Nepal.
Tel: 01-4462431, 4462432, Fax: +977-1-4462430
Mobile: 9801247293, 9801247216
Email: admin@theriveroverseas.com/Website:www.theriveroverseas.com

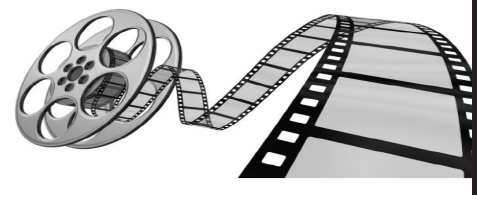
कुवतमा रोजगारको अवसर कम्पनी: THE BRIDGE GENERAL TRADING AND CONTRACTING CO शहर: KUWAIT
पूर्व स्वीकृत मिति: २०७९/०४/१३ चलाती नं.: ६०१८३५४० LT. No.: 268220

क्र.सं.	कामदारको पद	मासिक तलब		आवृत्ति	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा	हफ्तामा काम गर्ने दिन	कैफियत	प्राप्ति	करार अवधि
		यु.एस. डलर	रु.र.						
1.	Heavy Vehicle Driver	20 0	170 ७०,8८८	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
2.	Cleaner (Indoor)	15 0	90 ३७,३१७	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
3.	Watchman	30 0	90 ३७,३१७	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
4.	Room Attendant (Indoor)	0 20	95 ३९,३८०	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
5.	Clerk	10 0	160 ६६,३८२	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
6.	Diesel Mechanic	3 0	140 ५८,०८२	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
7.	Technician	5 0	130 ५३,८०३	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
8.	Welder	5 0	130 ५३,८०३	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
9.	Lifeguard	5 0	130 ५३,८०३	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
10.	Storekeeper	6 0	130 ५३,८०३	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष
11.	Draftsman	4 0	270 १,११,६५९	क.लि. अनुसार	८ घण्टा	६ दिन	क.लि. अनुसार	छ	२ वर्ष

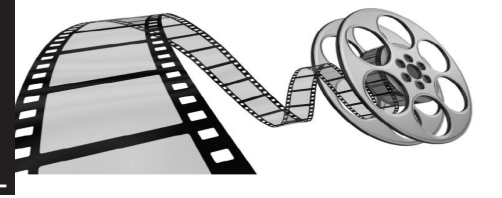
अन्तर्गत मेनपावर कार्यालय काठमाडौंमा २०७९ साउन २२ गते (7 August 2022) मा हुनेछ ।

Luna HR Solutions Pvt. Ltd.
Bhimsengola-31, Kathmandu, Tel: 01-4110391, 4110394
E-mail: lunahr@solutions@gmail.com, website: www.lunahr.com

बक्स अफिस समाचार

सौन्दर्य कला सम्बन्धी कार्यशाला, जोषीहरुमा सहभागी भई आफूले सिकेका सीपका कुराहरु र अनुभवलाई नेपाली दिदी, बहिनीहरु माझ बाँड्दै आइरहेकी गीता शाहले सौन्दर्यकलाको क्षेत्रमा पुन्याएको योगदानको कदर स्वरूप विभिन्न संघ, संस्थाबाट अवार्ड, सम्मान तथा पुरस्कृत भइसकेकी छन् । सुदूरपश्चिम अछाममा जन्मिएकी गीता शाह दशक बढी समयदेखि काठमाडौंलाई कर्मथलो बनाएर निरन्तर सौन्दर्य कला व्यवसायमा अवद्ध रहँदै आइरहेकी छन् । सौन्दर्य कलाको क्षेत्रमा विशिष्टता हासिल गरिसकेकी वरिष्ठ मेकअप आर्टिष्ट **गीता शाह** अहिले पनि आफ्नो क्षेत्रमा त्यति नै सक्रिय छिन् । उनले सौन्दर्यकला सम्बन्धी केन्द्रित रहेर **मध्याह्न दैनिक**का लागि **सानु श्रेष्ठ**सँग गरेको संक्षिप्त कुराकानीको सम्पादित अंश :

तपाईं त चर्चित मेकअप आर्टिष्ट हुनुहुन्छ, कतिको व्यस्त हुनुहुन्छ ?
पेशागत सफलतासँगै व्यवसायिक कार्यतालिकाले गर्दा म निकै व्यस्त रहन्छु । दैनिक पार्लरमा आउनु हुने सेवाग्राहीहरुलाई सेवा दिनुपर्छ भने अर्कोतिर प्रशिक्षार्थीहरुलाई पनि प्रशिक्षण दिनुपर्ने हुन्छ । साथसाथै समय समयमा मेरो पेशासँग सम्बन्धित संस्थाहरुले आयोजना गर्ने कार्यक्रममा पनि समय दिनुपर्ने हुन्छ ।

सौन्दर्य प्रशिक्षक हुनुहुन्छ, कस्तो खालका दिदी, बहिनीहरु तालिम लिन आउनु हुन्छ ?
मैले प्रशिक्षण दिने दिदी बहिनीहरुमा धेरै जसो सौन्दर्य कला व्यवसायमा संलग्न हुने उद्देश्यका लागि तालिम लिन आएका हुन्छन् । आफैँ सीप सिकेर स्वावलम्बन हुन चाहने युवाहरु हुन्छन् । कहिले काहिँ सरकारले उपलब्ध गराउने स्वरोजगार तालिममा सहभागी युवा युवतीहरु पनि मेरा प्रशिक्षार्थी हुन्छन् जसको प्रमुख लक्ष्य आत्मनिर्भर भएर जीवन जीउने हुन्छ ।

तपाईंले तालिम दिनुभएकाहरुको अवस्था अहिले कस्तो छ ?
सौन्दर्य कला पेशा नै स्वरोजगार सिर्जना गर्ने र व्यवसायमा आत्मनिर्भर बनाउने सीपमूलक काम हो । त्यसैले सौन्दर्य कलामा सिर्जनशील व्यक्तिहरु आफ्नो पेशागत व्यवसायमा निकै सफल भएका छन् । स्वरोजगार बनेर बेरोजगारको समस्या हटाएका छन् । आर्थिक मामलामा सबल भएका छन् । र, सौन्दर्य कला सम्बन्धी आवश्यक तालिम लिएर वैदेशिक रोजगारमा जानेहरुको संख्या पनि धेरै नै छ ।

सौन्दर्य व्यवसायलाई राज्यले हेर्ने दृष्टिकोण कस्तो छ ?
नेपालको सन्दर्भमा सौन्दर्य व्यवसायलाई राज्यले पनि सहयोगी र सम्मानित पेशाको दृष्टिले हेर्दछ । यो बढाउँदा सामाजिक संरचना र समयको माग पनि हो । हाम्रो देशमा बेरोजगारको कहानी लाग्दो अवस्थालाई केही हदमा भएपनि सीपमूलक व्यवसाय भएकोले सौन्दर्य कला क्षेत्रले रोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने भएकोले पनि सरकारी भूमिका सकारात्मक रहँदै आएको छ ।

सौन्दर्य कला व्यवसायलाई अझ प्रभावकारी र व्यवस्थित गर्न के गर्नु पर्ला ?
हाम्रो जस्तो बेरोजगार प्रमुख समस्या रहेको देशमा स्वरोजगारको सिर्जना गर्ने सौन्दर्य कला व्यवसाय एउटा महत्वपूर्ण पेशा हो । यो पेशालाई अझ प्रभावकारी बनाउन सरकारी निकायबाट धेरै भन्दा धेरै तालिमको अवसर उपलब्ध गराउनु पर्छ । तालिम लिइसकेकाहरुलाई पनि उच्चस्तरीय तालिम दिलाउने व्यवस्था गर्नु पर्दछ । साथसाथै व्यवसाय सञ्चालनका लागि आवश्यक वित्तीय सहयोग गरी व्यवसायिकरणको ज्ञान दिनु पनि उत्तिकै आवश्यक छ ।

व्यवसाय सञ्चालन गर्न शुरुमा कति लामो गर्नुपर्ला ?
निश्चित पनि व्यवसाय सञ्चालन गर्न आवश्यक लगानी जरुरी हुन्छ । तर, पनि सौन्दर्य कला व्यवसाय लगानी भन्दा पनि व्यवसायीको सिर्जनशील कला, पेशा प्रतिको लगनशिलता र प्रयोग हुने सामग्रीको स्वस्थकर छनोट तथा आधुनिक औजारहरुको प्रयोगले नै सफलता हासिल गर्ने हो ।

सौन्दर्य कला व्यवसाय महिलाले मात्र गर्छन् कि पुरुषहरुले पनि गर्छन् ?
कुनै पनि व्यवसाय लिइएर विशेष हुँदैन । हरेक महिला पुरुषलाई व्यवसाय गर्ने अधिकार रहन्छ । जहाँसम्म सौन्दर्य कला व्यवसायको कुरा छ हाम्रो देशको सामाजिक पुष्टभूमिलाई केलाउँदा पुरुष भन्दा

‘सौन्दर्य कलाप्रति युवाहरुको आकर्षण अत्याधिक छ’

गीता शाह, वरिष्ठ मेकअप आर्टिष्ट

महिलाहरुको सहभागिता एकदमै बढी छ । सायद सेवाग्राहीहरु महिला धेरै भएर पनि हो कि या व्यक्तिगत रुचीले गर्दा हो महिलाहरुको संलग्नता अत्यधिक छ । मेरो विचारमा सौन्दर्य कला महिलामा सम्बन्धित छ, महिलाहरुका लागि बढी आवश्यक छ, महिलाहरुले बढी रुचाएका हुन्छन् र यो महिला सुहाउँदो पेशा पनि हो ।

युवा पुस्ता यो व्यवसायप्रति कतिको आकर्षित छन् ?
आधुनिक जीवन शैलीमा सौन्दर्यताको ठूलो महत्व छ । हरेक युवा युवतीहरु आफूलाई अरुभन्दा भिन्न देखाउन लालायित छन् । त्यसैले युवाहरु आफ्नो सौन्दर्यताप्रति बढी सचेत र संवेदनशील छन् भन्दा पनि हुन्छ । वर्तमान अवस्थामा सौन्दर्य कलाप्रति युवाहरुको आकर्षण अत्याधिक छ । सायद कम लगानीमा स्वरोजगार बन्न सक्ने सम्भावनाले पनि हुन सक्छ ।

यो व्यवसाय सञ्चालनमा बाधक पक्ष भनेको के हो ?
सौन्दर्य कला व्यवसायको असफल पक्ष भनेको व्यवसायीको सीपमा अपूर्णता कला, सिर्जनामा अपूर्णता, व्यवसायिक तालिममा अपूर्णता र कला कौशलमा अपूर्णता नै हुन् ।

तपाईंको पार्लरमा सेवा लिन आउनु हुने सेवाग्राहीले के कस्ता सेवा पाउनु हुन्छ ?
हाम्रो पार्लरमा सौन्दर्यसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवाहरु उपलब्ध छन् । महिलाहरुको दैनिक मेकअप देखि दुलकी श्रृंगारसम्मका सेवा दिन्छौं । विभिन्न जात, जाती तथा धर्म विशेषका कार्यक्रममा सहभागिता हुनेहरुका लागि पनि आवश्यकता अनुसारको मेकअप सेवा दिन्छौं । सेवाग्राहीको आग्रहमा गीत, संगीत र फिल्मि क्षेत्रका कलाकारहरुको श्रृंगार सेवा पनि उपलब्ध छ ।

आर्थिक रूपले यो व्यवसायलाई कसरी लिनु हुन्छ ?
सौन्दर्य कला महिलाहरुको रुचीको विषय हो भने यो व्यवसाय पनि महिला सुहाउँदो पेशा हो । व्यक्तिहरुको आयस्रोतमा हुने वृद्धिसँगै खर्च गर्ने बानीमा पनि परिवर्तन भएको हुन्छ । महिलाहरुले व्यक्तिगत खर्च गर्ने पहिलो ठाउँ भने कै सौन्दर्यताका लागि हो । त्यसैले महिलाहरुको सौन्दर्यप्रतिको जागरण र उनीहरुको आय आर्जनमा भएको वृद्धिले सौन्दर्य कला व्यवसाय सफलताको शिखरमा छ । मिहिनेत अनुसारको कमाई अवश्य हुन्छ र आर्थिक उन्नतीको प्रभावशाली माध्यम बनेको छ ।

सौन्दर्य कला व्यवसाय अंगाल्न चाहनु हुनेहरुको लागि तपाईं के सल्लाह दिनु हुन्छ ?
सौन्दर्य कला व्यवसाय आफ्नो सीप, सिर्जना, कला र कौशलतामा आधारित व्यवसाय हो । त्यसैले यो व्यवसाय सञ्चालन गर्न रुची राख्नु हुनेहरुलाई सर्वप्रथम आफ्नो सीप, कला र कौशललाई निखार दिनु जरुरी छ । मिहिनेत र परिश्रमले अवश्य सफलता दिने छ ।

तपाईं वरिष्ठ मेकअप आर्टिष्ट भएकोले हालसम्म के कस्ता सन्धिविध प्रतियोगिताहरुमा निर्णायकको भूमिका निर्वाह गर्नु भएको छ ?
मेरो पेशागत दक्षता र प्रतियोगिताको निष्पक्षताका लागि समय समयमा विभिन्न प्रतियोगिताका आयोजक संस्थाहरुले मेरो कार्य क्षेत्र सम्बन्धी प्रतियोगिताहरुमा निर्णायक बन्ने सुअवसर प्रदान गर्नु भएको छ । जसमध्ये पिम नेपाल फिल्म फेस्टिभल २०२०, मिसेज नेपाल ग्लाम २०२१, स्टार अफ दि मिलिनियम २०२१, हिमालय इन्टरनेशनल अवार्ड २०२२ मुख्य रहेका छन् । यसरी प्रतियोगिताहरुको निष्पक्षताका साथ मुल्यांकन गरी निर्णायक भएर आफ्नो निर्णय सुनाउन पाउँदा गौरवान्वित भएको महसुस हुन्छ ।

‘छक्कापञ्जा ४’ सुटिडबाट बाहिरियो दीपकराजको लुक्स

काठमाडौं / मस- फिल्म 'छक्का पञ्जा ४'को छायांकनको एउटा दृश्य टिकटकमा भाइरल भएको छ । भिडियोमा राजा पात्र (दीपकराज गिरी) चारखालको सुधार गृह (कारागार) बाट निस्किएको देखिन्छ भने उसलाई बाजागाजासहित भव्य स्वागत गरिएको छ । यो सिन फिल्ममा राजा पात्रको इन्टी हुँदाको हुनसक्ने आँकलन गर्न सकिन्छ । फिल्मको महत्वपूर्ण सिन टिकटकमा बाहिरिएपछि निर्माण टिम तनावमा देखिएको छ ।
यसअघि फिल्म 'ए मेरो हजुर ४'को पनि छायांकनको सिनहरु टिकटकमा भाइरल भएको थियो । एउटा सिन खिच निर्माण टिमले लाखाँ खर्च गरेको हुन्छ । तर,

स्कूल अफ व्युटीसियन आइटिसीको १९ औं वार्षिकोत्सव सम्पन्न

काठमाडौं / मस- स्कूल अफ व्युटीसियन आइटिसी स्कूल डेभलपमेन्ट ट्रेनीड सेन्टरको १९ औं वार्षिकोत्सव सम्पन्न भएको छ । वरिष्ठ सौन्दर्यविद् रुस्का श्रेष्ठ वैद्यले 'स्कूल अफ व्युटीसियन'को स्थापनाको १९ औं वार्षिकोत्सव एक भव्य समारोहबीच मनाएकी हुन् । उनको ट्रेनीड सेन्टर, व्युटीपार्लर काठमाडौंको नक्साल र काभ्रेको बनेपामा रहेको छ ।
प्रमुख अतिथि राज्यश्री श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न कार्यक्रममा विशेष अतिथिमा वरिष्ठ व्युटीसियन कमला श्रेष्ठ मल्लिपल काउन्सिल चेयर्सन लयन केशव पाण्डे रहेका थिए । 'स्कूल अफ व्युटीसियन' आइटिसी स्कूल डेभलपमेन्ट ट्रेनीड सेन्टरबाट व्युटीसियन प्रशिक्षण लिएका १०० जना व्युटीसियन विद्यार्थीहरुलाई उक्त कार्यक्रममा सम्बन्धित कोष उतीर्ण गरेको प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको थियो ।
वार्षिकोत्सव समारोहमा बोल्दै रुस्का श्रेष्ठ वैद्यले १९ वर्ष अगाडि स्थापना गरेको यो स्कूल अफ व्युटीसियनले प्रशिक्षण र व्युटी सेवा दुवै क्षेत्रमा योगदान दिँदै आएको बताइन् । हजारौं नारीहरुलाई सौन्दर्य सीप सिकाएर रोजगारसहित आत्मनिर्भर बनाउन पाउँदा खुसी लागेको उनले बताइन् । १९ वर्षको अवधिमा आफूले काठमाडौं र बनेपामा गरी करिब ११ हजार भन्दा

बढी व्युटीसियनहरुलाई प्रशिक्षण दिएर यो पेशामा ल्याएको पनि बताइन् ।
डिस्ट्रिक्ट गभर्नर लयन उत्तम भ्वा, अभिनेता प्रसान्त तामाकार, पूर्व मिस नेपाल उषा खड्की वरिष्ठ सौन्दर्यविद्हरु सिता पाठक, सोनी कार्रजित, सुमित्रा रजित, रश्मि श्रेष्ठ, लक्ष्मी महत, रचना शाक्य, रिना अवाले, रेणु शाक्य राना र दिव्यपाल कार्की, संचारकर्मी सूर्य चन्द, पत्रकार डब्लु क्षेत्री, महेश केसी, फेसन डिजाइनर काजल शर्मा, सौन्दर्यकर्मी मेनुका सिवाकोटी, कमला लामिछाने, सजना कार्की, सुमी श्रेष्ठ, गायिका ऋतु कडेल,

समान्थाले किनिन् पूर्व पति नागाको घर

काठमाडौं / एजेन्सी- साउथ फिल्म स्टार समान्था रथ प्रभुको नाम पूर्व पति तथा अभिनेता नागा चैतन्यलाई लिएर प्रायः जोडिने गरेको छ । यिनै समान्थाले हालैमात्र नागाको हैदराबादस्थित एक पुरानो घर किनेकी छन् । यो घर किन्न उनले दुई गुना बढी पैसा तिर्नु परेको छ ।
सन् २०२१ मा समान्था र नागाले सामाजिक सञ्जालमार्फत सम्बन्धविच्छेदको घोषणा गरेका थिए । त्यसपछि उनीहरुको बाटो सदाका लागि अलग-अलग रह्यो ।
तर हैदराबादस्थित नागाको यो घर समान्थाले किनेपछि पुनः यो जोडी चर्चामा छ । उनले किनेको यो घरमा कुनै समय उनी नागासँग बस्थिन् । तर सम्बन्धविच्छेदपछि दुवैको सहमतिमा यो घर बेचिएको थियो । अहिले पुनः यो आलिशान घरलाई समान्थाले दुई गुना मूल्यमा किनेकी छन् ।
लामो समयदेखि ठूलो पदवीमा नदेखिएकी समान्था चाँडै नै फिल्म 'यशोदा'मार्फत दर्शकमाफ पुनरागमन गर्दैछिन् । यो तमिल फिल्म अगष्ट १२ मा रिलिज हुँदैछ ।

महिला साफ : नेपाल सहज समूहमा

भएको छ। सन् २०१५ मा भने नेपाल भारतसँग सेमिफाइनलमा रोकिएको थियो।

बन्द प्रशिक्षणका लागि बोलाइएको खेलाडीहरूमा गोलकिपर एन्जला सुब्बा, अञ्जना राना मगर, उषा नाथ, कविता विक, सम्पना चौधरी र सावित्री किरान, डिफेन्डर अमृता जैशी, गीता राणा, पुनम जर्घा मगर, हिरा कुमारी भुजेल, पूजा राना, विमला विक, सिर्जना सिंह, निशा ठोकर, सलोनी राना मगर, सिर्जना चेम्जोङ, समीक्षा घिमिरे, खुस्मा राई, गंगा गुरुङ, मोनिका कुशवार, सविना चौधरी, रोजिना श्रेष्ठ, रेणुका हमाल, कुमारी तामाङ, रोबिका पाण्डे र मोनिका पुलाही मगर रहेका छन्।

त्यस्तै मिडफिल्डर सुनकला राई, रेणुका नगरकोटे, दिलकुमारी राना मगर, पूर्णिमा हमाल, सरु लिम्बु, विमला चौधरी, अनिता बस्नेत, प्रीति राई, दीपा राई, इन्दिरा राई, मञ्जली कुमारी योञ्जन, निर्मला उपाध्याय, दीपा शाही, हिमा चौधरी, वीरेन्द्र चौधरी ऐयर, सुमित्रा सिंह पाख्रिन, दीपा न्यौपाने, सिर्जना खड्का र सञ्जु कुमाल, फरवाङ सावित्रा भण्डारी, अनिता केसी, सरस्वती रोकाया, निर्मला विक, सविता राना मगर, रश्मीकुमारी घिमिरे, रजनी थोकर, चन्द्र भण्डारी, अमिता कार्की, रेखा पोडेल, कुसुम खतिवडा र सदिपा भोलत रहेका छन्।

काठमाडौँ/मस- घरेलु मैदानमा आयोजना हुने महिला साफ च्याम्पियनसिप फुटबलमा नेपाल सहज समूहमा परेको छ। दक्षिण एसियाली फुटबल महासंघ (साफ) ले शनिवार समूह विभाजन गर्दा नेपाल समूह बी मा परेको हो। यस समूहमा नेपालसहित श्रीलंका र भुटान छन्।

नेपालले हालसम्म साफ च्याम्पियनसिपमा श्रीलंका र भुटानविरुद्ध सबै खेलमा जित हासिल गरेको छ। यस्तै, समूह ए मा साविक विजेता भारत, माल्दिभ्स, बंगलादेश र पाकिस्तान छन्।

२१ भदौदेखि ३ असांजमा दशरथ रंगशालामा हुने प्रतियोगितामा सात देशको सहभागिता रहनेछ। साफ च्याम्पियनसिपका लागि नेपालले बन्द प्रशिक्षण शुरु गरिसकेको छ। साफका लागि मुख्य प्रशिक्षक कुमार थापाले ५८ महिला खेलाडीलाई प्रारम्भिक छनोटमा बोलाएका छन्। थापा यसअघि सन् २०१५ को साफ च्याम्पियनसिपमा पनि प्रशिक्षक रहेका थिए।

आहा रारा गोल्डकप घाटामा

कास्की/रासस- पोखराको प्रतिष्ठित फुटबल प्रतियोगिता आहा रारा गोल्डकपको २०औँ संस्करणमा आयोजकलाई तीन लाख ४७ हजार ८०० रुपैयाँ घाटा लागेको छ। प्रतियोगिताको आयोजक सहारा क्लब पोखराले पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी आयव्यय सार्वजनिक गरेको हो। प्रतियोगितामा विभिन्न प्रायोजन तथा संघ-संस्थाबाट कुल आम्दानी ६६ लाख ४१ हजार १८१ भएकामा खर्च ६९ लाख ८९ हजार रुपैयाँ भएको क्लबले जनाएको छ।

कारण सेमिफाइनल र फाइनल खेलबाहेक विनादशक खेलाइएको प्रतियोगितामा १२ लाख ६२ हजार ८२६ नोक्सान भए पनि विपम परिस्थितिलाई मध्यनगर गरी सहारा हडकडवाट पाँच लाख एक हजार, सहारा युकेबाट तीन लाख र सहारा अर्पुलियाबाट एक लाख रुपैयाँ थप सहयोग प्राप्त भएकाले नोक्सान कम भएको अर्थ संकलन उपसमिति संयोजक सुनिल गुरुङले बताए।

प्रतियोगितालाई मुख्य प्रायोजक हिमश्री फुडस्वाट १३ लाख ५१ हजार, गण्डकी प्रदेश खेलकुद परिषदबाट पाँच लाख, राष्ट्रिय खेलकुद परिषदबाट चार लाख ९२ हजार ८८५, पत्रकारप्रसार, आयोजक टिम तयारीलागायत शीर्षकमा खर्च भएको क्लबले जनाएको छ।

हजार ९५०, रेफ्री खर्च चार लाख २६ हजार ८८५, पत्रकारप्रसार, आयोजक टिम तयारीलागायत शीर्षकमा खर्च भएको क्लबले जनाएको छ। गत माघ ६ देखि १५ गतेसम्म २०औँ संस्करणको प्रतियोगिता सञ्चालन भएको थियो। प्रतियोगिताको उपाधि सशस्त्र प्रहरीको नेपाल एपीएफ फुटबल क्लबले जित्दा मनाङ-मस्याङ्दी फुटबल क्लब उपविजेता बनेको थियो। सहाराले फुटबल प्रतियोगिता आयोजनाबाट सक्रमित रकमबाट सहारा फुटबल एकेडेमी सञ्चालन गर्दै आएको छ।

कुलदिप भारतीय क्लबमा अनुबन्धित

काठमाडौँ/मस- डिफेन्डर कुलदिप कार्की भारतीय क्लब रेल्वे एफसीमा अनुबन्धित भएका छन्। ए डिभिजन क्लब जावालाखेलबाट खेल्दै आएका कुलदिपलाई एक सिजनको लागि अनुबन्ध गरिएको रहेको सामाजिक संजालमाफत जनाएको छ। तर अनुबन्ध रकम भने खुलाएको छैन।

कुलदिपले गत सिजन ए डिभिजन लिगमा जावालाखेलको कप्तानी गरेका थिए। कुलदिपले एफसी चितवनबाट पहिलो सिजनको नेपाल सुपर लिग खेलेका थिए। यसअघि ए डिभिजन क्लब थोस्टारका मिडफिल्डर मनन्य नकर्मी कोलकता लिग क्लब खिदिपुर स्पोर्टिङ क्लबले अनुबन्ध गरेको थियो।

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: CONSTRUCTION LABOUR EXCHANGE CENTER BERHAD
शहर: MALAYSIA

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Construction Worker	200	0	1500	82	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: CDG PRODUCTS SDN BHD
शहर: SELANGOR

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Factory Worker	14	0	1100	39	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: ALLSAFE GUARDS SDN BHD
शहर: JALAN

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Security Guard	35	0	1500	38	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: AL HAZM SECURITY CO.
शहर: KUALA

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Security Guard	21	0	1500	82	८	दिन	६	दिन	६	दिन

Fair Connect Resource Pvt. Ltd.

Basundhara-5, Kathmandu Nepal. Tel :- 00977-1-5905737
Email :- agencyfcr@gmail.com

CHANDANI MANAGEMENT SERVICES PVT.LTD.

Basundhara-3, Kathmandu, Nepal, Phone No: 01-4955422, 4960522
Email: chandanimanpower@gmail.com/website: cmsmanpower.com

साफ यु-२० च्याम्पियनसिप आज नेपाल र भारत भिड्दै

काठमाडौँ/मस- भारतको भुवनेश्वरमा जारी साफ यु-२० च्याम्पियनसिप अन्तर्गतको तेस्रो खेलमा आइतबार नेपालले आयोजक भारतको सामना गर्दैछ। नेपाल र भारतबीचको खेल नेपाली समयअनुसार आइतबार साँझ सवा सात बजेबाट कालिङ्गा स्टेडियममा शुरु हुनेछ।

पाँच टिमबीच राउन्ड रोबिनको आधारमा जारी प्रतियोगितामा नेपालले लगातार दुई खेल जितेको छ, भने भारतले एक खेलमा पराजय तथा एक खेलमा जित हात पारेको छ।

नेपालले पहिलो खेलमा माल्दिभ्सलाई ४-० तथा दोस्रो खेलमा श्रीलंकालाई ३-० ले पराजित गरेको थियो। यता भारतले भने पहिलो खेलमा बंगलादेशसँग २-१ ले पराजित हुँदा दोस्रो खेलमा श्रीलंकालाई ४-० ले पाखा लगाएको थियो। यता बंगलादेशले भने लगातार तीन खेल जितेको छ।

अधिलक्ष दुवै खेल जितेको नेपालले भारतलाई पनि पराजित गर्दै जितेको यात्रा कायम गर्ने लक्ष्य राखेको छ। नेपाली टिमका मुख्य प्रशिक्षक मेघराज केसीले भारतविरुद्ध जितका लागि खेल्ने बताए।

हामी नेपालबाट भारत आउँदा नै चारवटा देशसँग खेल्न भनेर आएका हौं, र हामीले सबै प्रतिस्पर्धी टिमलाई एकै नजरले हेरिरहेका छौं। हामी हाम्रो टिममा विश्वास गर्छौं। नेपालले मेहनत अनुसारको प्रदर्शन गर्नेमा बुक्क छु। नेपालले भारतविरुद्ध जितका लागि खेल्नेछ, केसीले भने। प्रशिक्षक केसीका अनुसार टिममा कुनै समस्या नरहेको तथ्य कुनै पनि खेलाडी घाइते नरहेको बताए।

प्रतियोगिताको अंक तालिकामा बंगलादेश शीर्ष स्थानमा छ। ३ खेलमा ९ अंक जोड्दै बंगलादेश फाइनलमा पुग्ने लगभग पक्का देखिन्छ। दोस्रो स्थानको नेपालको २ खेलमा ६ अंक छ। भारत २ खेलमा ३ अंकसाथ तेस्रो स्थानमा छ। पुछारमा रहेका माल्दिभ्स र श्रीलंकाले कुनै अंक जोड्नका छैनन्। ३ खेल हारेको श्रीलंका समूह चरणबाट बाहिरिँदा माल्दिभ्सको सम्भावना अंक गणितमा सीमित छ।

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: CDG PRODUCTS SDN BHD
शहर: SELANGOR

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Factory Worker	14	0	1100	39	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: GPI TECHNOLOGY SDN BHD
शहर: Malaysia, Port Klang

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Factory Worker	21	0	1500	82	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: BEST GLOBAL MANAGEMENT SDN BHD
शहर: KUALA LUMPUR

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Cleaners	36	0	1500	82	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: CREATIVE PLACEMENT SERVICES PVT. LTD.

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Security Guard	21	18	125	५९	८	दिन	६	दिन	६	दिन

मलेसियामा रोजगारको अवसर

कम्पनी: CHANDANI MANAGEMENT SERVICES PVT.LTD.

सि. नं.	कामदारको पद	मान संख्या	व्यवस्थापन	मासिक तलब	ओभर टाइम सुविधा	प्रतिदिन काम गर्ने घण्टा/ने दिन	हप्तानामा काम गर्ने दिन	वाकिल कति	खाना सुविधा	सुत्थो सुविधा	अन्य सुविधा
1.	Security Guard	21	18	125	५९	८	दिन	६	दिन	६	दिन

पछिल्लो समयमा स्वास्थ्य बीमा बोर्डबाट समयमा बीमा बापतको शुल्क भुक्तानी नपाएको कुरा धेरै अस्पताल र मेडिकल कलेजहरूले गरेको देखियो। कतिपय मेडिकल कलेजहरूले त स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम नै बन्द गरेको घोषणा गरेका छन् ? बोर्डले किन समयमा नै बीमा बापतको भुक्तानी पाउन सकेन ?

स्वास्थ्य बीमा बोर्डमा सूचिकृत भएका ४ सय ५० वटा सरकारी, निजी, सामुदायिक र मेडिकल कलेजहरू रहेका छन्। बोर्डले गत आर्थिक वर्षको साउन महिनादेखि असार मसान्तसम्म कसलाई कति भुक्तानी गर्यो भनेर त्यसको तथ्यांक सार्वजनिक नै गरेका छैन। यो वर्ष बोर्डले ९ अर्ब ५३ करोड ५३ लाख ४८ हजार ३ सय ३७ रुपैयाँ भुक्तानी गरेको छ। सो भन्दा अघिल्लो आर्थिक वर्ष ०७७/७८ मा ४ अर्ब ८२ करोड भुक्तानी भएको थियो। आर्थिक वर्ष ०७७/७८ को तुलनामा गत आर्थिक वर्षमा १ सय ९७ प्रतिशत बढी भुक्तानी गरेका छैन। मुख्य कुरा के हो भने अस्पतालले स्वास्थ्य बीमा बापतको उपचार गरेर भुक्तानी बापत रकम दावी गरिसकेपछि सोही महिनामा नै भुक्तानी गर्न सकेका छैनन्। भुक्तानी नै भएन भन्ने कुरा चाहिँ होइन। नेपालमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम शुरुवात भएको आर्थिक वर्ष ०७२/७३ बाट हो। तर हामीले स्वास्थ्य बीमा कोष सञ्चालन गरेको १ वर्ष भयो। सो कोष सञ्चालन गर्न भन्दा अगाडि अर्थमन्त्रालयबाट एलएमआइआइएसमाफत प्राप्त हुने गर्दथ्यो। १ वर्षभरीमा अस्पतालहरूलाई भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम छुट्ट्याइएको हुन्थ्यो। यसरी छुट्ट्याइएको रकममध्ये असार मसान्तसम्म भुक्तानी हुन बाँकी रहेको हिस्सा फ्रिज भएर सरकारको खातामा नै फिर्ता हुने गर्दथ्यो। ०७७/७८ भन्दा अगाडि अस्पतालहरूलाई भुक्तानी गर्न भनेर आएको रकम वर्षको अन्त्यमा सबै खर्च नभएर फिर्ता हुन्थ्यो। सबै दावी रिभ्यू नहुनेहुँदा सो अवस्था रहेको थियो। त्यतिबेलासम्म बोर्डको कार्यक्षेत्र थोरै रहेको अवस्था थियो। सेवा लिनेको संख्या पनि थोरै थियो। त्यसो हुँदाहुँदै पनि सबै दावी रिभ्यू नभएर पैसा फिर्ता हुने अवस्था रहेको थियो। पछिल्ला २ वर्षमा हामीले विगतमा रिभ्यू गर्न बाँकी रहेका सबै दावीलाई रुजु गरेर भुक्तानी गर्ने काम गर्यौं। गत आवमा हामीले ६४ लाख भन्दा धेरै दावी रुजु गरेर भुक्तानी गर्यौं। यो संख्या भनेको अघिल्ला वर्षहरूको समेत हो। अहिले गत आवको चैत महिनादेखि असार मसान्तसम्मको दावी रुजु भइरहेको छ। फण्डे ५ अर्ब रुपैयाँजति असार सम्मको बाँकी भुक्तानी गर्नुपर्ने अवस्था रहेको छ।

रुजु गर्ने प्राविधिक काम बाँकी रहेको विषयसँगै भुक्तानीको लागि आवश्यक पैसाको पनि समस्या भएर भुक्तानीमा ढिलाई भएको त होइन ?

हामीले बीमा कोष वन्नुभन्दा अगाडिको ४ अर्ब ८२ करोड भुक्तानी गर्दा बोर्डलाई ३ अर्ब ९० करोड नपुगेको अवस्था थियो। सो रकम हामीले गत आवमा माग गरेका थियौं। तर, सो अघिल्लो वर्षको दायित्वबापत भनेर सरकारले गत आवको बैशाखमा आएर १ अर्ब रुपैयाँ मात्रै दियो। बाँकी असार महिनासम्म प्राप्त गर्ने आश्वासन भएतापनि प्राप्त भएन। यसरी सरकारले दिएर बाँकी रहेको भुक्तानी हामीले बीमाकोषबाट गरेका छौं।

पैसा नभएर भुक्तानी रोकिएको भन्दापनि भुक्तानीको लागि अस्पतालबाट आएको दावीलाई रुजु गर्नपर्छ। सरकारी कोषको पैसा अस्पतालले दावी गर्नेवित्तकै बिना रुजु दिन मिल्दैन। दावी रुजु गर्ने नियम छ। स्वास्थ्य बीमा ऐन, नियमावली र कार्यविधिको आधारमा टेकेर प्रमाणित गरेर सो काम गर्नुपर्छ। दावी गरिएको प्रमाण पुग्ने कागज छ की छैन भनेर हेर्नुपर्छ। बोर्डमा दावी समीक्षा शाखा छ। त्यसमा सम्बन्धित जनशाक्ति छन्। उहाँहरूले प्रकृयागत रूपमा हेरेर ठिक भएको आधारमा भुक्तानी गर्ने हो।

अहिले ७७ वटै जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ। सेवाग्राहीको संख्या पनि ठुलो छ। त्यसैले दावी भुक्तानी माग गर्ने संख्या पनि ठुलो रहेको छ। अहिले दैनिक २५ देखि ३० हजारको संख्यामा भुक्तानीको लागि दावी आएको अवस्था छ। त्यसलाई अटोमेटिक रूपबाट रुजु गर्ने अहिलेसम्म प्रणाली विकास भएको छैन। म्यानुअल्ली ठुलो संख्यामा रुजु गर्नको लागि बोर्डसँग आवश्यक जनशाक्ति पनि नभएको कारणले ढिलो भएको हो।

बाँकी रहेका भुक्तानी यही साउन महिनामा गछौं, अनि भदौ महिनामा गछौं। क्रमशः गर्दै जान्छौं।

आवश्यक जनशाक्तिको र रुजुको सन्दर्भमा बोर्डको तर्फबाट पहल भएका छैन ?

बोर्डले स्थायी दरबन्दी संगठन संरचना बनाएर १५ महिना अगाडि नै पेश गरिसकेको छ। त्यो संरचनामा हामीले ९ सय ८२ जना दरबन्दीको व्यवस्था गरेका छौं। अहिले बोर्ड अस्थायी दरबन्दीअनुसार सञ्चालन भएको अवस्था छ। सोअनुसार पनि ३ सय ८० दरबन्दी हो। सोही दरबन्दी अनुसार पनि कर्चारी नभएको अवस्था छ।

दावी समीक्षाको लागि अब हामीले नयाँ प्रविधिको विकास गर्नुपर्छ। म्यानुअल्ली मानिसले हेरेर रुजु गर्न सम्भव हुँदैन। अहिलेको अवस्थामा स्वास्थ्य बीमामा ५७ लाख नागरिक जोडिएका छन्, आगामी दिनमा सो संख्या थप बढ्ने अवस्था छ। दावी परिष्करण गर्ने व्यक्तिको संख्या बढाएर मात्रै हुँदैन। नयाँ प्रविधिको विषयमा हामीले अध्ययन गरेका छौं, त्यो लागू गर्नको लागि सफ्टवेयर निर्माण गर्ने र सेवा प्रदायक संस्थाहरूमा पनि सो खालको संरचना एवं साधनस्रोत भैसकेको हुनुपर्छ। हामीले ३/४ वर्षदेखि स्वास्थ्य बीमाको स्किमलाई परिमार्जन पनि गरेका छैनौं। अब विस्तारै सुधार हुन्छ।

यतिबेला स्वास्थ्य सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा काम गरिरहेको एकमात्र निकाय स्वास्थ्य बीमा बोर्डले आफ्नो कार्यक्रम प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गर्न नसकेको आवाज उठेको छ। स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा आवद्ध भएका केही स्वास्थ्य संस्थाहरूले बीमा सेवा बापतको भुक्तानी नपाएको भन्दै सेवा बन्द गरेको घोषणा समेत गरेका छन्। वास्तवमा स्वास्थ्य बीमा बोर्डले आफ्नो कार्यक्रम कसरी सञ्चालन गरिरहेको छ ? के स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम असफल हुन लागेको हो ? प्रस्तुत छ, यस्तै स्वास्थ्य बीमा बोर्डसँग सम्बन्धित यस्तै समसामयिक विषयमा बोर्डका कार्यकारी निर्देशक डा. दामोदर बसौलासँग मध्यान्ह राष्ट्रिय दैनिकका लागि नारायण अर्यालले गरेको कुराकानीको सम्पादित अंश :

‘स्वास्थ्य बीमा असफल होइन सफलतातर्फ उन्मुख छ’

डा. दामोदर बसौला
कार्यकारी निर्देशक, स्वास्थ्य बीमा बोर्ड

चालु आवको लागि बीमा बोर्डले नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गरेर सार्वजनिक गरिसकेको छ। सो नीति तथा कार्यक्रम हामीले स्वास्थ्य मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय र राष्ट्रिय योजना आयोगमा पनि दिइसकेका छौं। सो नीति तथा कार्यक्रममा नै हामीले रुजु गर्ने पद्धतीलाई नयाँ ढंगले गर्ने विषयलाई समावेश गरेका छौं।

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम दिगो रूपमा सञ्चालन हुन सक्दैन भन्ने कुराको आवाज पनि उठेको छ। यसको दिगो व्यवस्थापनको विषयमा के भन्नुहुन्छ ?

स्वास्थ्य बीमा भनेतापनि यो खासमा स्वास्थ्य सामाजिक सुरक्षा

कार्यक्रम हो। त्यसैले यो कार्यक्रम भनेको राज्यले गर्ने कुरा हो। नागरिकबाट लिएको रकम र भुक्तानीकोबीचमा ठुलो अन्तर रहेको छ। सामाजिक स्वास्थ्य सुरक्षा कार्यक्रममा सरकारले नै ७ प्रकारको लक्षित समूह भनेर फिटान गरेको अवस्था छ। ७० वर्ष काटेका जेष्ठ नागरिक, पहिचान भएका गरिवहरू, कडा खालको टिभी रोग लागेका नागरिकहरू, कुष्ठरोगी, एचआइभी संक्रमित भएकाहरू, अपांगहरू र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका लगायतको ७ वर्गलाई बीमा बापत लाग्ने प्रिमियम नै राज्यले अनुदानको रूपमा दिने हो।

पैसा तिनै सक्ने अरु विमितहरूले प्रिमियम प्रदान गर्छन्। यो पारस्परिक सामाजिक साझेदारीको कार्यक्रम हो। यो अन्तर्गत

सक्नेले नसक्नेलाई, धनीले गरिवलाई सहयोग गर्ने हो। यहाँ जसलाई आवश्यकता पर्छ त्यसले सेवा लिने हो। आवश्यकता नपर्नेले दिएको सहयोग पर्नेले लिन्छ। ऐनमा सबै नेपाली नागरिक स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध हुनुपर्ने भन्ने व्यवस्था रहेको छ। त्यस्तै औपचारिक क्षेत्रलाई स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध गर्नुपर्छ। त्यो अवस्थामा राज्यले प्रिमियम दिने बाहेक सबै नेपाली नागरिकको प्रिमियम रकम स्वास्थ्य बीमा कोषमा आउने अवस्था रहन्छ।

बीमा नियमावलीमा औपचारिक क्षेत्रमा काम गर्नेहरूलाई लाग्ने प्रिमियमको १ प्रतिशत सम्बन्धित व्यक्तिले र १ प्रतिशत रोजगार दाताले थपदिने भन्ने व्यवस्था रहेको छ। यसो गर्दा बीमाकोषमा ठुलो हिस्सा रकम जम्मा हुन आउँछ। औपचारिक क्षेत्रको बीमा शुरुवात गर्नुपर्छ। यो कुरा ऐनमा नै व्यवस्था रहेको छ। त्यसको लागि हामीले पहिला यो चालु आवबाट हामीले बोर्डबाट शुरु गर्दछौं र सरकारका अरु अंगहरूमा पनि लागू गर्ने कुरामा हामीले पहल गर्छौं।

वक्षिण कोरियाले स्वास्थ्य बीमा शुरुवात गरेको ५६ वर्षमा बल्ल एक हिसावले नाफामा वा राज्यको सिधा दायित्व कम गरेर सञ्चालन गर्ने अवस्थामा पुगेको छ। यस्तो कार्यक्रमलाई सफल बनाउनको लागि राज्यले एउटा समयसम्म लगानी गर्नुपर्छ। हामी स्वास्थ्य बीमाको क्षेत्रमा अरु मुलुकहरू भन्दा धेरै तिव्र गतिमा छौं। कीर्ती हामीले यो कार्यक्रम सञ्चालन गरेको भर्खर ६ वर्ष भएको छ। ६ वर्षमा हामीले ५६ लाख नागरिकलाई बीमाको दायरामा ल्याइसकेका छौं।

अहिले वृद्ध तथा दिर्घरोगीहरूले स्वास्थ्य बीमामाफत सेवा लिएर नियमित चेकजाँच र औषधी सेवनबाट जीवनको आयु नै बढाएका छन्। अर्को जो गरिवले स्वास्थ्य बीमाको कार्यक्रममाफत नै नियमित चेकजाँच गरेर ठुलो रोग लाग्नबाट बच्न थालेको छ। जब हामीले सबै नागरिकलाई बीमाको दायरामा ल्याउँछौं, त्यसपछि सबै नागरिकलाई एकैपटक उपचारको आवश्यक पर्दैन र स्वभाविक रूपमा यो कार्यक्रम दिगो रूपमा अगाडि बढ्छ। त्यसैले स्वास्थ्य बीमा असफल होइन, सफलतातर्फ उन्मुख छ।

के बीमा बोर्डले बीमा प्रिमियम शुल्क, सेवाको दायरा र सेवा बिन्दुलाई बढाउने योजनामा रहेको छ ?

पहिला प्रिमियम २५०० सय रहेको र सेवा ५० हजार सम्मको लिन सकिने अवस्था रहेको थियो। अहिले ३५०० रुपैयाँ प्रिमियम रहेको र सेवा १ लाख सम्मको लिन सकिने अवस्था रहेको छ। यसको समयसापेक्ष वृद्धि गर्नको लागि अनुसन्धान गर्नुपर्छ। त्यसैले हामीले यो कुरालाई पनि मध्यनजर गरेर त्यसको लागि जनशाक्तिको व्यवस्था गर्न खोजेका छौं। अस्पतालका प्रथम बिन्दु अहिले नै विस्तार गर्ने योजना रहेको छैन। काठमाडौं महानगरले प्रथम स्वास्थ्य बिन्दु उपलब्ध गराएमा त्यो विस्तार हुन सक्छ। तर, सेवा क्षेत्र भने ७७ वटै जिल्लाका सबै पालिकामा पुर्‍याउने योजनामा बोर्ड रहेको छ।

स्वास्थ्य बीमामा आवद्ध भएर पनि स्वास्थ्य संस्थाहरूमा दोहोरो लाइनमा बसेर अन्वैतिलो ढंगले सेवा लिने अवस्था छ। यो समस्यालाई कसरी हर्नुभएको छ ?

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आधारभूत एवं आवश्यक संरचना बनाउने उत्तरदायित्व सरकारको हो। डाक्टरको संख्या, साधनस्रोत र पूर्वाधारको आवश्यक व्यवस्था सरकारले गर्नुपर्छ। बीमा बोर्ड भनेको सेवा प्रदान गर्ने निकाय हो। हो केही अप्ठ्यारा देखिएका छन्। यसमा हामीले सम्बन्धित अस्पताल र नेपाल सरकारलाई सुझाव दिन सक्छौं। अस्पतालमा बीमा भुक्तानीको फन्डतलको विषयलाई सम्बन्धित गर्नको लागि बोर्डले नयाँ सफ्टवेयर लागू गर्ने योजना अगाडि बढाएका छौं। जहाँ डाक्टरको उपचार, प्रेस्क्रिप्शनदेखि फार्मसीको बिलसम्म एउटै फन्डमा लागू हुन्छ।

बजारमा चार नयाँ उत्पादन ल्याउँदै हिताची

काठमाडौं/मस - होम अप्लाइन्सको आधिकारिक वितरक हिताचीले बजारमा विभिन्न नयाँ उत्पादनहरू ल्याउने भएको छ। शुक्रबार एक कार्यक्रम आयोजना गर्दै कम्पनीले अब छिट्टै नै फ्रिज, वासिङ मेसिन, माइक्रोवेभ ओभन र भ्याक्युम क्लिनर गरी विभिन्न ४ वटा नयाँ उत्पादन बजारमा ल्याउने घोषणा गरेको हो। उत्पादनहरूमा हिताची माइक्रोवेभ ओभनका ४ मोडल, हिताची फ्रन्ट लोड अटोमेटिक १२ केजी वासिङ मेसिन, हिताची फ्रन्ट लोड रीफ्रिजरेटर र हिताची कर्डलेस स्टिक भ्याक्युम क्लिनर समावेश छन्। कार्यक्रममा सहभागीहरूलाई उत्पादनको लक्ष्य, प्रयोगकर्ताको अनुभव र सुविधाहरूको दायरा बुझ्न मद्दत हुन्छ भनेर हिताचीका विभिन्न उत्पादनहरू जस्तै रीफ्रिजरेटर, वासिङ मेसिन र भ्याक्युम क्लिनरहरू पनि प्रदर्शनमा राखिएको थियो।

हिताचीले नेपाली प्रयोगकर्ताहरूलाई विश्वव्यापी पाउने उत्कृष्ट उत्पादनहरू उपलब्ध गराउन नेपालमा आफ्नो

सञ्चालनलाई थप मजबुत बनाउने योजना रहेको बताएको छ। ग्राहकको सन्तुष्टि आफ्नो उच्च प्राथमिकतामा रहेको जनाउँदै हिताचीले आफ्ना ग्राहकहरूलाई अर्ब राम्रो विक्री सेवा र विक्रीपछिको हेरचाह दिने प्रतिज्ञा गरेको छ। हरेक नेपाली घरपरिवार माफ नयाँ अविस्कारी प्रविधिहरू नजिक ल्याउने उद्देश्यका साथ हिताचीले विविधता र गुणस्तरयता

सुनिश्चित गर्दै आगामी दिनहरूमा लागि पर्ने समेत जानकारी गराएको छ। उक्त कार्यक्रममा ए.एच.एस.जी.का प्रबन्धक निर्देशक चैन टेक वेड, व्यापार विकास विभाग (निर्यात व्यापार) का महाप्रबन्धक तरुण जैन र व्यापार विकास विभाग (निर्यात व्यवसाय) का वरिष्ठ प्रबन्धक एलविन थाम उपस्थित थिए।

रमेश कर्पका कार्यकारी निर्देशक सञ्जय अग्रवाल भन्छन्, 'हामी नेपालका हाम्रा सबै ग्राहकका लागि गुणस्तरीय उत्पादन लाइन अप र विक्रीपछिको सेवा सुनिश्चित गर्न कडाइका साथ काम गर्नेछौं।' 'रमेश कर्पसँगको हाम्रो व्यापार साझेदारीले हिताची होम अप्लाइन्सलाई नेपालका कुना कुनामा विस्तार गर्दै, उत्कृष्ट सुविधा र प्रविधिको साथमा प्रत्येक घरलाई समृद्ध बनाउनेछ भनेर हामी दृढ विश्वास गर्छौं,' हिताचीका प्रबन्धक निर्देशक चैन टेक वेडले भने।

यस्ता छन् चार नयाँ उत्पादन - हिताची फ्रन्ट लोड वासिङ मेसिन बीडी-डी १२० एक्सजीभी

यो नयाँ वासिङ मेसिनले फ्रन्ट लोडिङ वासर ड्रायर इन्भर्टर विन्ड आइडन, एआइ वासर र अटो डोजिङ सिस्टम इन्भर्टरसहित १२ किलोग्राम धुने क्षमता र ८ केजी

सुकाउने क्षमता प्रदान गर्दछ।

- हिताची कर्डलेस स्टिक भ्याक्युम क्लिनर यसले भुईँदेखि छतसम्मको कुनै पनि तहमा साना सफाइका लागि यो उत्कृष्ट छनोट हुनेछ।

- हिताची माइक्रोवेभ ओभन यो माइक्रोवेभ ओभनले धेरै फरक उपकरणहरूलाई एउटै मेसिनमा समावेश गरेको छ। यस उत्पादन लाइन अन्तर्गत ४ विभिन्न मोडेलहरू राखिएको कम्पनीले जनाएको छ।

- हिताची फ्रन्ट लोड रीफ्रिजरेटर कम्पनीका अनुसार यो रीफ्रिजरेटर नविनतम टेको लोजी, टण्डा कूल र बिलासी, यो उत्पादन वातावरणीय रूपमा दिगो छ।